

Cena numeru 15 groszy.

Pełna tabela wygranych loterii państwowej na str. 6-cj.

Oplata pocztowa ulszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

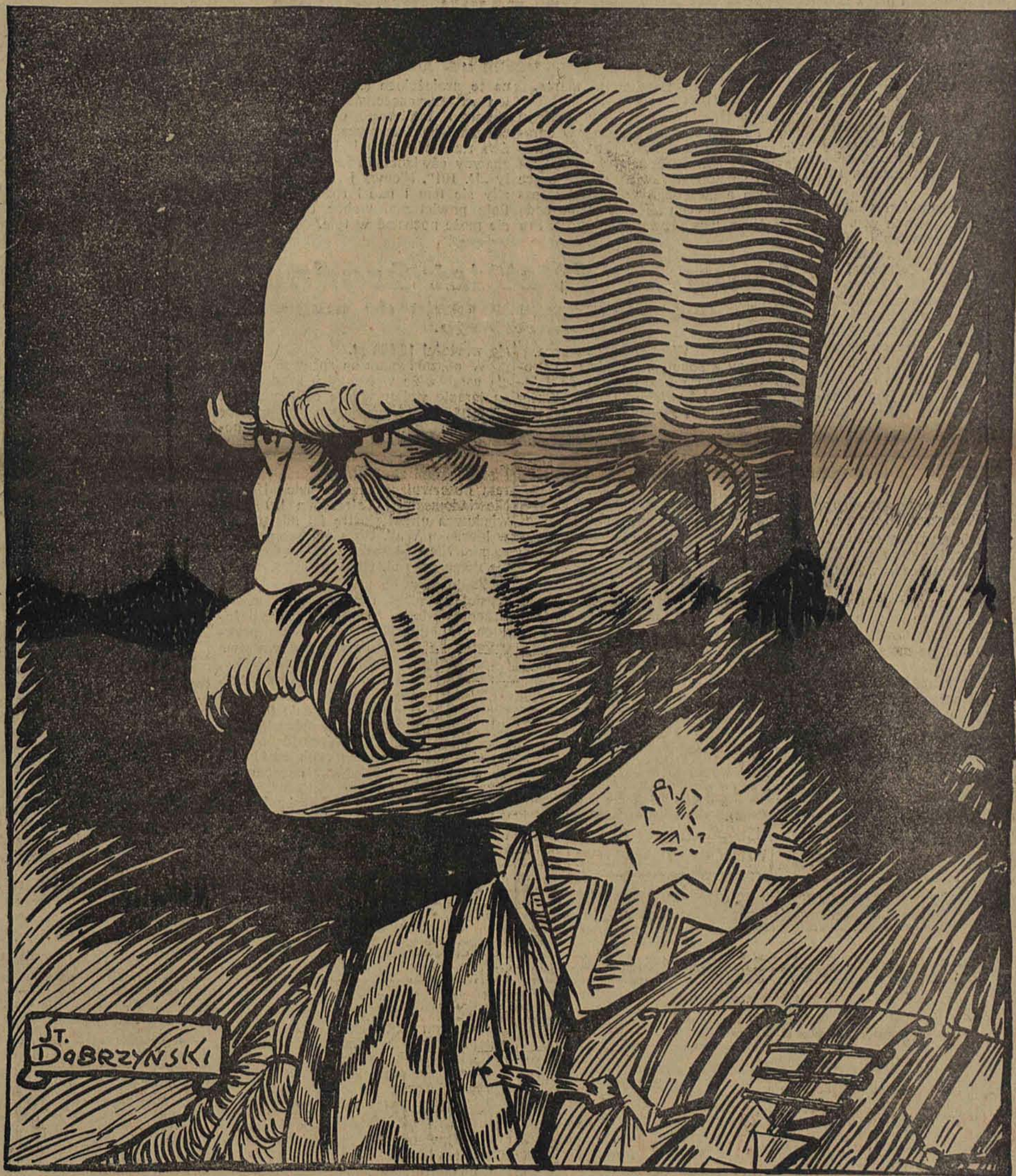
REPUBLIKA

Rok IX

ŁÓDŹ. CZWARTEK, 19-go MARCA 1931 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 77

Uroczystości ku czci Marszałka Piłsudskiego

Pochód młodzieży pod Belweder.—Wykłady na uniwersytecie przerwane.—Odświeżony wygląd stolicy.

Warszawa, 18 marca.

W ciągu dnia dzisiejszego Warszawa przystrojona została flagami o barwach państwowych, oraz licznymi transparentami i portretami Marszałka Piłsudskiego w oknach gmachów rządowych i prywatnych.

W godzinach popołudniowych odbyła się pierwsza akademja imieninowa ku czci Marszałka Piłsudskiego a mianowicie akademja zorganizowana przez młodzież akademicką.

Po akademji sformowano pochód, który udał się do Belwederu, gdzie na rece Marszałkowej Piłsudskiej składano życzenia imieninowe. W godzinach wieczornych orkiestry wojskowe i liczne oddziały wojskowe oraz oddziały strzelców i organizacje społeczne urządziły na ulicach miasta wspólne capstrzyki, udając się również do Belwederu, gdzie złożono gratulacje dla Marszałka Piłsudskiego.

Do zebranych wyszedł kierownik ministerstwa spraw wojskowych gen. Konarzewski, który po powitaniu zebranych wygłosił przemówienie, w którym m. in. powiedział: Bracia Żołnierze! Zebrał się tu dzisiaj cały naród, który poświęcił życie i pracę na Ojczyznę, Naczelnemu Wodzowi, Józefowi Piłsudskiemu. Niestety, Marszałek Piłsudski jest nieobecny, lecz wszyscy życzymy Mu zdrowia i długich lat życia.

W tym momencie orkiestra odegrała hymn państwowy a zebrani podjęli entuzjastyczne okrzyki. Bateria i p. a. k. u-

stawiona w pobliżu oddała 19 strzałów armatnich. Następnie orkiestry wykonały kilka utworów. Tłumy wznosiły okrzyki na cześć Marszałka Piłsudskiego. Oddziały kolejno poczęły opuszczać Belweder.

Poza setkami tysięcy listów pocztowych przesłanych na Maderę wysłano do Warszawy kilkaset depesz od organizacji sportowych i politycznych z życzeniami dla dzisiejszego solenizanta.

Specjalna depesze wysłał klub parlamentarny BB, który zapewnił Marszałka Piłsudskiego o swej wierności i oddaniu i jednocześnie życzy jaknajdłuższych lat zdrowia i pracy dla dobra państwa.

Dzień dzisiejszy chociaż nie jest świętem urzędowym,

Anglia buduje nowy sterowiec, który będzie dwa razy większy od statku R. 101

London, 18 marca. (Telegram wireless).

„Daily Herald“ publikuje w dalszym ciągu badania komisji śledczej w sprawie katastrofy statku „R. 101“. Sprawozdawcy katastrofy podają, że mimo losu, jaki spotkał sterowiec, dalsze prace lotnictwa angielskiego w kierunku rozwoju statków typu „Zeppelin“ nie będą zaniechane, lecz prowadzone nadal. Prace te uzależnione są od funduszy na ten cel przeznaczonych, przyczem ministerstwo lotnictwa posiada już plan olbrzymiego sterowca, który będzie dwa razy większy od „R. 101“. Rzecznicy oświadczyli, że mimo katastrofy „R. 101“, Niemcy i Ameryka nie zrzuciły się na siebie i nadal rozbudowują swą flotę powietrzną, wobec czego Anglia nie może pozostać w tyle.

Żony złodziei też kradną...

Schwytycie sprawców włamania do magazynu jubilerskiego.

Warszawa, 18 marca.

W nocy z soboty na niedzielę dokonano włamania przez podkop do jubilerskiego magazynu (Marszałkowska 100). Łupem złodziei padła biżuteria wartości 10.000 zł.

W poszukiwaniu za sprawcami policja ustaliła, że w ostatnich kradzieżach na terenie stolicy, biorą czynny udział kobiety, które przynoszą na miejsce włamania narzędzia złodziejskie, po czem odchodzą z łupem.

Roztoczono więc uwagę nad żonami i kochankami złodziei. Wczoraj wieczorem obserwujący mieszkanie Heleny Niewiadomskiej (Tatrzańska 10) wywiadowca ujrział siostrę jej udającą się w kierunku Woli. Wywiadowca podążył za nią. Niewiadomska znikła w suterenie domu przy ul. Ogrodowej 18.

Zaalarmowano urząd śledczy, który wysłał na miejsce policję mundurową. Przeprowadzona w piwnicach należących do Małki Zyskind rewizja przyczyniła się do wykrycia pod warstwą ziemi złotych i srebrnych przedmiotów, skradzionych u jublera Jankowskiego.

W tej samej piwnicy znaleziono przedmioty skradzione w dniu 9 b. m. prof. Ossendowskemu, zamieszkałemu przy ulicy Zgoda 8. Wartość owych przedmiotów, wśród których znajdował się jakiś kamień indyjski, oszacowana była na 50.000 zł.

W związku z temi wykryciami aresztowano kilka złodziejek, które niewątpliwie ujawniały nazwiska swych męskich kompanów.

BĘDZIE JEDNAK NOSIĆ CHARAKTER DNIA ŚWIĄTECZNEGO.

Wykłady w szkołach są przerwane, a wczoraj wieczorem zarządził rektorowie uczelni przerwanie wykładów również na uniwersytecie warszawskim, politechnice i innych szkołach akademickich stolicy. Urzędy pocztowe i biura prywatne czynne będą normalnie, a jedynie praca w urzędach wojskowych zostanie zakończona o godz. 12 w południe.

Dzisiaj odbyło się uroczyste posiedzenie rady miejskiej Gdyni, na którym jednogłośnie postanowiono największą ulicę miasta o szerokości 44 metrów, łączącą morze z szosą biegnącą do Gdańska nazwać Aleją Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Akademja ku czci Marszałka

odbyła się wczoraj w Pradze

Praga, 18 marca.

(Polska Agencja Telegramów)

Staraniem t-wa czesko-polskiego, koła przyjaźni Polski i klubu polskiego w Pradze odbyła się wczoraj akademja ku czci Marszałka Piłsudskiego. Na zakończenie akademji poseł polski w Pradze p. Grzybowski wygłosił odczyt o polityce Marszałka Piłsudskiego na tle zagadnień Europy współczesnej.

Proces P.P.S.-'ewicy

odbywa się tylko częściowo w Łodzi.

W dniu wczorajszym zakończone zostały dochodzenia przeciwko członkom kongresu P. P. S. - lewicy, aresztowanym w swoim czasie w Łodzi.

Akta, obejmujące 500 stron pisma masywnego, przekazano sędziom śledczym poszczególnych rewirów. Dotychczas pozostałe w więzieniu 132-ch uczestników kongresu, resztę zaś wypuszczono za kaucję, lecz pozostają oni wszyscy pod nadzorem policjantów.

Wobec tego, iż okazało się niemożliwym odbycie tego olbrzymiego procesu w Łodzi, gdyż na ławie oskarżonych za śladzie przeszło 500 osób i przeszło 1000 świadków, zostało powołanych do tej rozprawy — rozprawa zorganizowana została w ten sposób, iż odbywać się ona nie w całości w Łodzi. Akta oskarżonych przekazane będą urzędowi prokuratorskiemu do miejsc zamieszkania poszczególnych oskarżonych i rozprawy odbywać się w siedzibach sądów okręgowych ich miejsca zamieszkania.

Żatory lodowe na Wiśle.

Sopłoka lodowa metrowej grubości.

Warszawa, 18 marca.

Wskutek silnych mrozów nocnych, na Wiśle potworzyły się żatory pod Maciejowicami, Jabłonką i Nieszawą oraz w Józefowie za Solcem.

W Maciejowicach żatory utworzyły się aż do dna rzeki, tak, że woda poszła brzegiem po łakach. W Józefowie powłoka lodowa jest wysoka na metr a okoliczni mieszkańcy jeszcze wczoraj przejeżdżali przez Wisłę furmankami.

Wczoraj w nocy zanotowano tam 12 st. mrozu. Wobec tego o uruchomieniu żeglugi parowej niema jeszcze mowy. Czyżby nie starania, aby pierwsze parostalki mogły ruszyć przed Wielkanocą.

Na ostatnim posiedzeniu komitetu

obywatelskiego pomocy społecznej omawiano sprawę udziału komitetu w akcji niesienia pomocy ludności w razie ewentualnej powodzi w Warszawie.

Komitet jest przygotowany do dożywiania około 2000 osób dziennie, ponad dotychczasową normę. Wyżywianiem powodzią zajęłyby się kuchnie komitetu na Annopolu i przy ul. 11 listopada. Ponadto, o ile zaszłaby potrzeba, komitet uruchomiłby trzy kuchnie polowe.

№ 111 MEDOŚCIGNIOKY № 111
ELIKSIR ANTISEPTYCZNY
STOMATOL
USUWA PRZYKRY ZAPACH
WZMACNIA DZIAŁAŁIZĘBY.

DZIŚ W RADIO
Codz. 23.00
„Jeszcze raz”
Szonka Radiowa

Dyrekcja Teatru Świetlnego „CASINO”

komunikuje iż z dniem dzisiejszym kasa Teatru udziela zniżek z cen biletów wejścia

na I m. 3.50 za 2.50
II „ 2.50 „ 1.50

członkom Związków Zaw. Pracowniczych za okazaniem legitymacji z fotografią.

Ważność zniżek regułowac będą każdorazowo ogłoszenia k na w pisumach i nad kasą Teatru.

Dyrekcja T. S. „Casino”

Inżynier-Chemik z Polski,

kolorysta, pracujący od kilku lat w wielkiej lyońskiej fabryce i drukarni jedwabiu sztucznych, obeznaną gruntownie z bieleniem, farbowaniem, drukowaniem i apreturą (apret souple) crepe de chine, crepe georgette, toiles de soie, soie acetale etc. oraz artykułów bawełnianych.

POSZUKUJE W POLSCE POSADY

od kwietnia lub maja r. b. Rozporządza kolekcją i odpowiednimi referencjami. Oferty sub „Kolorysta” do administracji.

*****
Nieście pomoc najbiedniejszym
*****

Poborowi rocznika 1909

winni stawiać się do powołania o tydzień wcześniej

WARSZAWA, 18 marca.

Ministerstwo spraw wojskowych przesunęło termin wiosennego wcielenia do wojska rocznika poborowego 1909 o jeden tydzień. Poborowi podlegli wcieleniu nie otrzymają nowych kart powołania lecz winni stawiać się do oddziałów o jeden tydzień później niżeli wskazuje to data wypisana na kartach powołania. Poborowi powołani na dzień 8 kwietnia, mają się stawić w dniu 15, powołani 9 — w dniu 16, a powołani na 10 kwietnia mają się stawić w dniu 17 kwietnia r. b.

Królewiec, 18 marca.

(Polska Agencja Telegramów)

Donoszą o krwawym akcie zemsty, dokonanym przez dwóch młodocianych hitlerowców, na osobie młodocianego 17-letniego Żyda, którego jeden z napastników wściekle wbił piłnik ślusarski w serce.

Ofiarę w stanie bezradnym przewieziono do szpitala.

PILSUDSKI.

Jesienią 1925 roku nagle rozluźniły się spoiwa państwa polskiego. Nowa inflacja nie była już straszakiem, ale stała się faktem konkretnym. Bilety skarbowe zalały rynek wraz z bilonem, dolar na giełdach polskich wahał się coraz mocniej, nieustannie zwiększając, a wraz z nim zakłócało się całe życie gospodarcze i szybko staniało się w przepaść.

Kompletny rozkład ogarnął życie polityczne. Wszelkie nadzieje, pokładane w Grabskim, zawiodły. Nikt nie chciał po nim objąć spadku, wszyscy lekali się władzy. Przesilenia rządowe trwały po parę tygodni. Wreszcie z trudem i morderstwem klecono nowy gabinet, starając się usilnie, by nikt nie wchodził w skład tego gabinetu, kto mógłby być uważany za sztandarowego meża jakiegokolwiek grupy politycznej. Kwalifikacją „meża stanu” stawało się nielubienie. Gabinet hr. Skrzyńskiego, człowieka dobrej woli, ale słabego charakteru, stał się ofiarą nieustannego podgryzania ze strony wszystkich stronnictw, ofiarą złośliwości i prywatno-partyjnych szantaży. A równocześnie kryzys gospodarczy i walutowy groził kompletną ruiną państwa. Bezrobocie stało się powszechne. Codziennie w innym mieście polskiem dochodziło do demonstracji i krwawych starć ulicznych. W prasie zagranicznej alarmowano, że Polska znajduje się w przededniu sowietyzacji, woj-

ny wewnętrznej, która musi pociągnąć interwencję zbrojną Rosji.

Zimą i na wiosnę roku 1926 dolar osiągnął wysokość 12 złotych i miał wyraźną tendencję wzrostową. Dokonywano transakcji terminowych po kursie 16 i wyższym. Sytuacja zdawała się być beznadziejna — ratunku nie było... Przewrót majowy nagle zmienił sytuację. Od skrajnego pesymizmu społeczeństwo przeszło do ataku optymizmu.

W marcu 1931 roku życie gospodarcze nasze jest rozstrojone i dezorganizowane. Nie mamy żadnych złudzeń co do sytuacji, w której się znajdujemy, wiemy, że nie ma ona charakteru lokalnego, lecz obejmuje w większym, czy mniejszym stopniu cały świat. Nasz optymizm spadł do zera, nie spodziewamy się rychłej, cudownej poprawy, widzimy raczej przed sobą dalszą walkę o egzystencję, dalsze troski o zwykłe podtrzymanie bytu.

Ze względu na światową rozpiętość kryzysu i jego nieznana dotychczas głębokość i ostrość, zdawaliśmy się, że dezorganizacja życia politycznego powinna sięgać jeszcze dalej, aniżeli przed pięć laty. Jeśli przesilenie skarbowo-gospodarcze 1925/6 roku tak destrukcyjnie odbiło się na organizmie państwowym, że wszystko waliło się w gruzy, to przecież obecna sytuacja w podobnych warunkach politycznych wydawałaby się w katastrofalnym wstrząsie politycz-

nym, w jakimś społecznym przewrocie, którego rozmiarów ani kierunku nawet nie można przewidzieć. Tymczasem dzieje się inaczej. Okazało się, że mocniej związane spoiwa organizacji państwowej, że silna władza, że odsunięcie od gry politycznej czynników „przedmajowych” dały właśnie Polsce możliwość zniesienia okrutnego kryzysu bez wybitnych komplikacji politycznych. Nasza nawa państwowa przeżywa burzę, fale kryzysu pierzają się do niebotycznych wysokości, ale mimo to ani jedno władztwo okrętu nie puściło, wysoko wznoszą się maszty, ster ani na chwilę nie wysunął się z ręki, nie nadłamał się.

Jeśli dziś w społeczeństwie tu i owdzie słyszy się głosy, podające w wątpliwość doniosłość tych prac, które zostały w ciągu ostatnich lat przez rząd Pilsudskiego wykonane, to przecież zapytać należy, czy ludzie doprawdy nie zdają sobie sprawy z tego, co byłoby się dziś działo, gdyby rzeczy poszły od roku 1926 swą dawną „normalną” koleją rzeczy? Wydaje się nam, że kamień nie zostałby na kamieniu, że tkanki państwowe dawno uległyby przegnieciu i rozkładowi, że może jakiś wybuch najmniejszych sił w społeczeństwie byłby już dawno zniszczył to, co budowało pokolenie. Ani wywołanie, ani zażegnanie kryzysu światowego nie leżało w naszej mocy i nie leży. Trzeba go przyjąć z punktu widzenia politycznego polskiego tak,

jak przyjmuje się suszę i ulewę, kłeski atmosferyczne i żywiołowe. Oczywiście, że przez wyczerpaną pracę i rozsądną politykę można na tym czy innym odcinku kryzys złagodzić, że można z nim walczyć, ale nie można domagać się od rządu, aby był magikiem i czarodziejem i czynił cuda, aby odpowiadał za to, czego nikt nie może przewidzieć, ani nie potrafił przeciwdziałać skutecznie i całkowicie.

Taka obrona — rozumiemy to do- brze — w dzisiejszym okresie, przy dzisiejszej psychice społeczeństwa, nie jest łatwa, ani miła. Naturalnie, że łatwiej jest narzekać i rzucać gromy, wieszać psy i przeklinać. Ale nad nastrojami irracjonalnymi musi przecież przynajmniej w inteligentniejszym środowisku i bardziej wyrobionem politycznie górować rozsadek nad namiętnościami, logika nad emocjami.

I dlatego nawet dziś, w dobie gospodarczo ciemnej, tu, na terenie, żeśmy nieśliśmy przez kryzys, nazwisko Pilsudskiego, niepisane ale nieustanne gospodarza Rzeczypospolitej — musi być otoczone aureolą, musi jasnieć w mrokach, jak nazwisko kapitana okrętu młotanego burzą, ale dzierżącego ster w mocnych, doświadczonych dłoniach. Na tym okręcie przecież wszyscy się znajdujemy...

Czesław Oltaszewski

Ratyfikacji traktatu z Polska

Władza państwowa w Niemczech.

Berlin, 18 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Frakcja parlamentarna partii państwowej uchwaliła zwrócić się do rządu Rzeszy z żądaniem przedłożenia jeszcze w ciągu bieżącej sesji Reichstagu polsko-niemieckiej umowy handlowej do ratyfikacji.

Walki bratobójcze w Niemczech.

5 osób rannych w Nauen.

Berlin, 18 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W czasie demonstracji, urządzonych wczoraj wieczorem przez komunistów w Nauen doszło do krwawych starć z policją. Jeden z policjantów otrzymał ochłotę sztyletem w szyję, dwóch innych policjantów zostało ciężko zranionych kamieniami. Policja w obronie własnej zmuszona była użyć broni palnej, przyczem trzech komunistów zostało ciężko rannych.

Broń i materiały wybuchowe

znaleziono w siedzibie obozu wielkiej Polski w Poznań.

Poznań, 18 marca.

(Telegram własny „Republiki”)

Władze bezpieczeństwa przeprowadziły dzisiaj szereg rewizji u poszczególnych członków obozu wielkiej Polski, jak i w wydziale grodzkim OWP przy ul. św. Marcina i t. p.

W wyniku rewizji skonfiskowano kilka ampułek szklanych z materiałami wybuchowymi oraz broń palną.

Kongres gospodarczy

otwarto wczoraj w Wiedniu.

Wiedeń, 18 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dzisiaj przed południem nastąpiło otwarcie środkowo-europejskiego kongresu gospodarczego, na który zjechało 190 delegatów z Austrii, Czechosłowacji, Jugosławii, Niemiec, Polski, Rumunii oraz Węgier.

Stalin wciąż górą. Kongres Sowietów wita entuzjastycznie dyktatora.

Moskwa, 18 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Tass donosi: Kongres Sowietów Z. S. R. R. został zakończony. Na ostatnim posiedzeniu przyjęto jednogłośnie rezolucję w sprawie sprawozdań komisarjatu rolnictwa o zakładaniu sowchozów i kolchozów.

Obrany został centralny komitet wykonawczy ZSRR, składający się z 2-ech izb. W skład komitetu wchodzi 469

członków ZSRR, i 137 członków sowietu poszczególnych narodowości, należących do związku. Wśród obranych znajduje się Stalin, Molotow, Woroszyłow, Kalinin, Kaganowicz, Ordzenikidze, Postyszew, Rudzatek, Krupskaja, Jenukidze i in.

Na ostatnim posiedzeniu kongresu obecny był Stalin. Mówił o wyciszeniu.

Rozłam w stronnictwie Bloku Georgea Liberalowie łączą się z socjalistami i konserwatystami.

Londyn, 18 marca.

Wczorajsza porażka Mac Donalda w izbie gmin pociągnęła za sobą poważne następstwa polityczne.

Okazało się, że w głosowaniu nad ustawą o zniesieniu uniwersyteckich okręgów wyborczych 19 liberalów opowiedziało się za projektem rządowym, a 16 przeciw. W związku z tem mówi się o rozłamie wśród liberalów.

W kołach politycznych przypuszczają

ia, że w najbliższym czasie dojdzie do ugody między sprzyjającymi rządowi liberalami a Mac Donaldem. Pogłoski mówią, że planowane jest wciągnięcie do rządu Lloyd George'a i kilku innych deputowanych liberalów.

Nie jest wykluczona możliwość, że opozycyjnie nastrojona wobec rządu część liberalów przejdzie do konserwatystów.

Sesja parlamentarna będzie zamknięta w najbliższą sobotę

Warszawa, 18 marca.

Bieżący tydzień przyniesie zakończenie sesji budżetowej całego parlamentu.

W ciągu dnia wczorajszego senat obradował kilka godzin i w rekordowo szybkim tempie zatwierdził 54 punkty porządku dziennego, na którym znajdowały się wszystkie zaległe sprawy, zatwierdzone przez sejm, a między nimi ustawa emerytalna. Ustawy te senat przyjął w brzmieniu uchwalonym przez sejm, nie czyniąc żadnych zmian.

W sobotę, 21 b. m. w godzinach wieczornych można oczekiwać dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej o zamknięciu sesji sejmowej i senatu. Sesja na przyszłą zwołana będzie prawdopodobnie

dopiero w maju, tak, że ferie parlamentarne potrwają przez cały kwiecień.

Podczas ferii parlamentarnych nie będzie pracowała żadna komisja sejmowa, ani senatu, a więc wiadomości lansowane przez prasę opozycyjną, jakoby w czasie ferii pracowała komisja konstytucyjna nad projektem zmiany ustroju — nie odpowiadają prawdzie.

Białogrod, 18 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Donoszą ze Splitu o wielkich przygotowaniach do zjazdu Sokołów na Adriatyku. W świątecznym sokołskim weźmie udział jugosłowiańska marynarka wojenna. Oczekiwany jest również przyjazd Sokołów z Polski i Czechosłowacji.

Zapasy tkanin z Indji będą wymuszone zagranicę.

Bombaj, 18 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Grupa przemysłowców włókienniczych z różnych okręgów Indji odbywa obecnie narady z Gandhim nad jego planem dopomożenia kupcom tkanin z granicznych w zlikwidowaniu obecnych zapasów tych tkanin zapomocą ich sprzedaży poza granice Indji, ażeby za osiągnięte pieniądze móc nabyć większe zapasy tkanin pochodzenia krajowego.

Główne zasady planu Gandhiego zostały przyjęte. Plan Gandhiego m. inn. przewiduje utworzenie towarzystwa akcyjnego z kapitałem 187.000 f. szt. w celu reeksportu wzmiankowanych zapasów tkanin zagranicznych na rynki zagraniczne na ryzyko ich właścicieli. Jednakże kongres miałby wziąć na siebie część strat, wynikających z zamierzonej akcji.

Lotnicy polscy w sercu Afryki.

Warszawa, 18 marca.

(Telegram własny „Republiki”)

Lotnicy polscy por. Skarżyński i inż. Markiewicz wystartowali w dniu wczorajszym 17 b. m. w Hartumie i wylądowali w godzinach wieczornych w Kiseum, przebywając 2200 km. bez lądowania, najdłuższy dotychczas etap. Stolica Abisynji Addis Abeba została ominięta.

Dnia 20 b. m. lotnicy nasi wystartują do miejscowości Tabora, położonej na drodze do Elizabetville.

Wykazy odznaczonych oficerów

zawiera ostatni dziennik personalny ministrów spraw wojskowych.

Ukazał się Nr. 2 „Dziennika Personalnego” M. S. Wojsk., datowany dnia 19-go marca 1931 roku, zawierający szereg zarządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej i ministra spraw wojskowych o odznaczeniu oficerów wojsk polskich Krzyżem Niepodległości z Mieczami, Krzyżem Niepodległości, Medalem Niepodległości, Krzyżem Zasługi z Lotem srebrnym i brązowym (podoficerowie).

EDMUND FRENKIEL

ppor. rez. 10 p. p., kawaler Krzyża Walecznych, b. członek P.O.W. (Orlicz)

zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 35.

Pogrzeb odbył się w Łodzi dnia 16 marca 1931 roku, o czym zawiadamiają

Rodzina i Narzeczonka.

SPORT

Dziś mecz bokserski Zjednoczone—W.I.M.-A.

W dniu dzisiejszym o godzinie 19-ej rozegrane zostanie w sali Widzewskiej Manufaktury przy ul. Rokicińskiej piąte spotkanie bokserskie o puchar dyr. Kamenberga.

Obie drużyny przystępują do walki z równorzędnymi szansami co w dużym stopniu potęguje zainteresowanie jakie towarzyszy tej walce. Warto również zaznaczyć, że tak jedna jak i druga strona wystawia kompletny zespół bokserski od wagi muszej do ciężkiej. Zesławie nie par na dzisiejszy mecz przedstawia się następująco:

Waga musza: Wolrab (W) — Brzęzek (Zjedn.), waga kogucia: Cegielski (W) — Cieplowski (Zjedn.), waga piórkowa: Zieliński (W) — Cyran (Zjedn.), spotkanie w wadze piórkowej uważane będzie winno za nieoficjalną walkę o mistrzostwo Łodzi, waga lekka: Kunikowski (W) — Kraudlis (Zjedn.), waga półśrednia: Augustyniak (W) — Marczewski (Zjedn.), waga średnia: Baranowski (W) — Bartosiak (Zjedn.), waga półciężka: Jalmużny (W) — Rostaw (Zjedn.), waga ciężka: Szklarek (W) — Szczeciński (Zjedn.). WIM-a ma szanse uzyskania zwycięstw w wagach: koguciej, lekkiej, średniej i ciężkiej, zaś Zjednoczone w wagach: muszej, piórkowej, półśred-

Pani **Leonowi Semiatyckiemu** z powodu zgonu Ojca Jego

b. p. Bernarda

wyrazy szczerzego współczucia składa

Fabryka Wyrobów Wełnianych
Samuel i Jakób Goldlust
Łódź, ul. Piotrkowska 71

110 drużyn startuje dziś w dorocznym marszu Sulejówek-Belweder.

Do tradycyjnego marszu Sulejówek — Belweder, który odbędzie się w dniu dzisiejszym w godzinach porannych zgłosiło się 104 drużyny, z których narazie przyjęto 76. Jednak przewidziana liczba drużyn, które wezmą udział w marszu wyniesie około 110. Zawodnicy podzieleni będą na trzy grupy:

- 1) drużyny wojskowe, KOP, Straży Granicznej i Policji Państwowej;
- 2) drużyny przedpoborowe P. W. i W. F.;
- 3) drużyny p. w. rezerwistów.

niej i półciężkiej.

Na meczu tym wprowadzony zostanie poraz pierwszy system trzech sędziów punktowych, tak że rola sędziego ringowego ograniczy się jedynie do kierowania walką.

Sędziować będą w ringu na zmianę kandydaci na sędziów ringowych, natomiast punktować będą pp. Nowak, Milsz i Kordasz.

Wymarsz zawodników nastąpi o godzinie 8.30 rano z Sulejówki. Meta — przy głównym wejściu do Gen. Inspekt. Sił Zbrojnych. Trasa marszu wynosi około 27 km. Kierownikiem zawodów jest mjr. Stefański, komendant I okr. Zw. Strzeleckiego. Zastępcy kierownika — por. Zochowski i rotm. Baranowski oraz por. Poraziński i por. Żardlecki. W skład komisji sędziowskiej wchodzi: mjr. Tadek, kpt. Dembowski, kapłan Szempeliński oraz radca Forys.

Pierwszy start Kusocńskiego

W biegu na przelaj na odległość 3-ch km., który odbędzie się w nadchodzącą niedzielę w Warszawie startować będzie poraz pierwszy w bieżącym sezonie as polskich długodystansowców Kusociński.

Mistrzostwa ping-pongowe w Łodzi.

Drużynowe mistrzostwa ping-pongowe Łodzi, które odbywają się od kilku tygodni zostały już zakończone w klasie C. Mistrzem tej klasy została drużyna Szternu. Natomiast w pozostałych 2-ch klasach mistrzostwa trwają nadal. Na czoło drużyn A-klasowych wysuwa się nadal dotychczasowy mistrz okręgu łódzkiego Hasmona. Za Hasmoną kroczy Kadimah. Niespodziankę sprawia młoda drużyna WIM-Y, która znajduje się na razie na trzecim miejscu i poszczycić się może szeregiem pierwszorzędnych zwycięstw.

Nowe władze Klubu Turystów.

Na odbytem w ubiegłym tygodniu walnym zebraniu Klubu Turystów obrano nowy zarząd w składzie następującym: prezes Richter, wiceprezesi Guze Alfred i Hein, sekretarze Szulc i Alfred Ziegler, skarbnicy Broehl i Ed. Guze, gospodarz lokalu Scheer, zastępca Schneider, gospodarz boiska Glatte, członkowie bez mandatów Kinderman, M. Schwalbe i A. Ulrich. Postanowiono zwołać nadzwyczajne walne zebranie w terminie czterotygodniowym po rocznym walnym zebraniu.

Przy cierpieniach nerok. chorobach moczowych, pęcherza moczowego i dolnego odcinka kręgosłupa, naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” łagodzi i usuwa szybko gwałtowne bóle przy wypróżnianiu. Zadać w aptekach.

Owoc grzechu naszego...

Powieść
z życia
łódzkiego

Napisał dla „Republiki”
Jerzy Zawieyski.

45)

A więc zaci! był wybuch, tak? Sa-
bici, a jest ich jedenastu, jeśli rachować tylko Polaków. A jest także ze trzy
zestaw, albo i więcej bleses. I teraz
jest tak. Chodźmy od dyrektora do dy-
rektora, tłumaczmy, pytamy, co się
tanie z wdowami? z sierotami? Wie-
ty, co oni odpowiadają. Jest to zapisane
zarno na białem. Potem zbieramy się
zebrania, ile ich już było? może z
tętnaście. Dzisiaj przyjechał tu dotąd
legat z naszego, polskiego Konsulatu.
Chowiadamy od początku wszystko do-
mentnie, co i jak. I co? i czekamy.
no może co z tego będzie? Mówi jeden
drugim.

Otóż zaci! jak mnie tu widzieć, jak
tary jestem i czterdzieści lat jestem
ornikiem, od razu wam powiem, że nie!
e nic z tego gadania nie będzie! A tak!
tak!

Chojnacki oparł ręce na stole i całą
łową ciała pochylał się naprzód. Na
ali cisza. Pan z Konsulatu poprawił się
a kręśle.

— Bo, zaci! zaci! — bo my to sa-
ylko czarne, podziemne szczury. Bo my
nie znaczymy tutaj nic. I choćbyś nie
wiem jak pokazywał prawdę jasną, jak
złoty, to ci powiedzą, że to nie jest tak!
że jest inaczej! Bo ty człowieku, spra-
wiedliwości nie znajdziesz, choćbyś
schodził kulasami cały świat! Tak!

Patrzyłem ja na niejedno. W Bo-
hum, we Westfalii były nie takie, gor-
sze wypadki. Bywałem w delegacjach,
co to chodząco o takie same wsparcia.
Dawali, zaci! jalmużnę, jak dziadom
pod kościołem! Tak, jako tutaj... Czy

to nie wstyd? Oni go już nie mają, ale
my, zaci! Żebrać z czapką w garści
u pana dyrektora? Nisko kłaniać się?
Nie, zaci! Węć nie tak. I niech pan de-
legat szanowny nie myśli, że tym wdo-
wom otrze się lzy papierkiem, co stoi
sto franków. Ani tysiąc nawet!... Bo nie
o to idzie...

A o co? — zapytasz się jeden z dru-
gim?

O to, żeby nie żebrać... Walczyć na
pięści i na noże, bo takie jest nasze psie,
twarde prawo... O życie walczyć!

Poruszyło się na sali. Podniosły się
głowy. Raz wraz ktoś kogoś ucisza, aby
tylko nie utracić ani jednego słowa z
mowy Chojnackiego.

O to lepsze — ciągnął dalej mowa-
ca. — Bo zastanówcie się, zaci! jakie
jest to nasze życie? Jakże?

Oto od dziecka, gdy masz trzynaś-
cie lat zabierają cię do kopa!ni. Muso-
wo. Dają ci kilof do łapy i idziesz pod
ziemię. Idziesz tam szukać śmierci, czło-
wieku, boś jest jak na wojnie. Ani się
spodziewasz, a zleci na cię kamień, za-
leje woda, zaskórna, zadusi gaz...

Półowę życia marnujesz w ciemnoś-
ci, prawie że nie widzisz słońca, ani
dnia... Życie twoje nic nie stanowi, nie
nie jest warte, ot — czterdzieści dwa
franki na dzień, jak tutaj. Nic więcej.
Nikt o cię nie dba bo ty, człowieku, nie
możesz mieć ani żony, ani dzieci, bo je
lada chwila możesz zrobić sierotami.

Chojnacki rozkrzyżował ręce i po-
chylił głowę naprzód. Zastygł tak w
tym ruchu przez długą chwilę. Potem
odwrócił się w stronę delegata i mówił:

— Tak jest, panie delegacie szanow-
ny, tak jest.

A potem w stronę sali:
Jak zabraknie roboty we Francji, to
pójdziemy szukać chleba gdzieindziej!
Do Afryki! do murzyńskich krajów, do
Chin, do Japonii, przez różne morza,
przez różne lądy będziemy szli z tobo-
łami na plecach do naszej ojczyzny.
Wielka jest nasza ojczyzna, zaci! wiel-
ka! A czy pan delegat wie, kto to był
Frantz Sawicki? Czy wiesz pan kto
to był Wiktor Adamiak?

A Jan Manoch? A Nalepa? A Wron-
ka Paweł? A Chojnacki Józef, mój
syn? Czy wiesz, kto to byli ci, co po-
ginęli, co my im pogrzeb za użebране
grosze sprawili? Czy wiesz pan?

Na sali płakały kobiety. Płakała
głośno Sawicka, Adamiakowa, Wron-
kowa, Manochowa, a za nimi niemal
wszystkie! — Chojnacki stał pochylo-
ny nad panem z Konsulatu. Czekał jak-
gdyby na odpowiedź.

— To byli — ciągnął dalej — ci, któ-
rzy walczyli o Polskę! Tak! To byli jej
obrońcy! Mieli krzyże, a jakże, za wa-
leczność! A mieli! To oni byli, oni świę-
tej pamięci, którzy teraz zostawili na
zagładę swoje żony i dzieci!

Ktoś na sali zawołał:

— Cześć ich pamięci!

— Cześć! — odpowiedziała sala.

Po długiej chwili mówił znowu Choj-
nacki:

— Taki jest nasz los panie delega-
cie, szanowny! Taki! Nas tu wygnano
na te obce ziemie, na poniewierkę, na
zgubę!

Bo co my tutaj mamy? Czy zabez-
pieczenie od wypadków?

Czy pomoc rodzinie na wypadek
śmierci?

Czy pomoc w chorobie?

A nasze knapszafty, zaci! knap-
szafty!

Nie nie mamy, nie! Nie!

Na sali porwała się burza!

Krzyweł!

— Tak! Tak! Prawda! Prawda!

Bibuła dzwonił, jak oszalały.
Sala wyla, tupala, klaskała i wrzes-
czała na cały głos:

— Prawda! Prawda!

— Spokój! Spokój, Rodacy! — grzmiał
prezes Bibuła.

Nic to nie pomagało. Wyszli wszys-
cy ze swych miejsc, podchodzili do sto-
łu i jedni przez drugich coś mówili. Pan
z Konsulatu cofnął się pod ścianę. Przed
nim stał prezes Bibuła i dzwonił, dzwo-
nił bezustannie. Wreszcie stanął na sto-
le i wołał:

— Ogłaszam przerwę półgodzienną!

Ujął pod ramię delegata i wraz z kil-
ku prezesami wyszli przez scenę na
dziedziniec.

Po przerwie było już spokojniej. Mówił
tylko delegat.

Mówił długo, prawie godzinę i czę-
sto ocierał chusteczką spocone czoło.
Pod koniec swojej mowy odczytywał
punkt po punkcie żądania zebranych, jak-
kie przedstawił konsulat na konferencji
z dyrektora. Delegat obiecywał, obiecy-
wał, obiecywał.

Ostroga, który pisał protokół, noto-
wał wszystko skrzętnie. Najskrzętniej,
prawie dosłownie, mowę Chojnackiego.
Tę część protokołu oddzielił i wypisał
u góry tytuł: „Wielka mowa prezesa
Chojnackiego”. Postanowił przesłać ją
w całości pani Grażynie.

Pod koniec zebrania, gdy już skoń-
czył mówić delegat i po wyjaśnieniu tej
mowy przez prezesa Bibulę — ktoś z
sali poprosił o głos. Ostroga pochyłony
nad arkuszami papieru, notował w skró-
tach przemówienia, podkreślając zna-
mienniejsze momenty. Ale teraz ołówkę
posuwał się twardo po białych arku-
szach, coraz wolniej i z trudem coraz
większym. Głos tego, który mówił, wi-
brował w powietrzu dźwiękiem czystego
metal, a słowa, którym dźwięki te na-
dawały formę, docierały do świadomości
jakaś inną drogą, niż wszelkie słowa
dotąd słyszane...

(d. c. n.)

MARZEC

19

CZWARTEK

Dziś Józefa Obl. N.M.P.
Jutro Wolframa B.

Wschód słońca	5.43
Zachód słońca	5.45
Wschód księżycy	6.22
Zachód księżycy	6.25
Długość dnia	10.26
Przybyło dnia	4.03

Togi i birety

dla obrońców sądowych od dnia
1-go lipca.

W tych dniach w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości, ukazało się zarządzenie ministra sprawiedliwości, w sprawie wprowadzenia dla obrońców sądowych i obrońców przy sądach grodzkich, togi i birety, jako stroju urzędowego, w myśl którego wszyscy obrońcy sądowi i obrońcy przy sądach grodzkich z dniem 1 lipca r. b. na rozprawach sądowych, przy wykonywaniu swego zawodu mają używać powyższego stroju urzędowego.

Togi i birety obrońców mają odpowiadać pod względem materiału i kroju strojowi urzędowemu sędziów i prokuratorów, przyczem kołnierz i mankiety togi obrońców, tudzież biret, mają mieć naszytą z czarnego aksamitu (welvetu), a żabot togi ma być uszyty z czarnego jedwabiu.

2 groźne pożary

w domach mieszkalnych.

Wczoraj w godzinach popołudniowych centrala straży ogniowej została zaalarmowana wiadomością o wybuchu pożaru w domu przy ul. Andrzeja Nr. 47, należącego do Franciszka Libszana. Po przybyciu na miejsce okazało się, że wskutek wadliwej budowy kominu zapaliły się sadze. Po 15-minutowej akcji pożar ugaszono.

W godzinie później wybuchł pożar w domu przy Al. 1-go Maja Nr. 5, należącego do sukcesorów Flory Kon. Pożar ten pociągnąłby za sobą nieobliczalne skutki, gdyby nie fakt, że został w porę zauważony przez dozorcę domu, który bezzwłocznie zawezwał straż ogniową.

Niebezpieczeństwo, jakie w danym wypadku groziło, polegało na tem, że zapaliły się sadze w kominie, którego przewody nie były stosownie do istniejących przepisów murowane, lecz drewniane co w znacznym stopniu ułatwiało rozszerzenie się ognia i przerzuceniem do mieszkań.

Straż ogniowa po energicznej akcji zdołała stłumić pożar w zarodku i zapobiec zniszczeniu, jakie mógł wywołać.

Po przeprowadzeniu dochodzenia władze policyjne poleciły właścicielowi domu natychmiastowe przeprowadzenie odpowiedniej przebudowy przewodów kominowych.

Rocznica komuny paryskiej

minęła w całym województwie spokojnie.

Od kilku dni komuniści przygotowali się do urządzania wieców i demonstracji na terenie Łodzi i województwa łódzkiego, biorąc za asumpt do wystąpienia antypaństwowych przypadających w dniu wczorajszym 60-tą rocznicę związania się komuny paryskiej.

Poinformowana zawczasu o zamiarach komunistów policja, nie dopuściła do żadnych wykroczeń zmierzających na terenie całego województwa służbę bezpieczeństwa publicznego. Wydatne w odpowiednim czasie zarządzenia sparaliżowały całkowicie zamierzenia komunistów.

Jedynie w Tomaszowie i Kaliszu miały miejsce drobne, krótkotrwałe ekscesy, które zostały przez policję stłumione w zarodku bez użycia broni.

Imieniny Marszałka Piłsudskiego

obchodzi dziś cała Polska nader uroczystie.

Nabożeństwa, defilady, akademie i odczyty

Dzień dzisiejszy, jako dzień imienin Marszałka Piłsudskiego Łódź święcić będzie bardzo uroczystie. Już w dniu wczorajszym wszystkie domy przystrojone zostały flagami o barwach narodowych. O godz. 6 po poł. ulicami miasta przeszedł capstrzyk wszystkich orkiestr wojskowych, orkiestry strzeleckiej, strażackiej itd. W szeregu organizacji, przysposobienia wojskowego, w stowarzyszeniach społecznych, odbyły się uroczyste akademie i pogadanki.

W dniu dzisiejszym w wojsku i instytucjach państwowych, pracujących dla wojska nie ma żadnych zajęć służbowych. Rano w świątyniach wszystkich wyznań odbędą się uroczyste nabożeństwa. Nabożeństwo w katedrze św. Stanisława Kostki odbędzie się o godz. 10 rano.

Równocześnie odbędzie się nabożeństwo w kościele garnizonowym dla oddziałów wojskowych, stacjonowanych w Łodzi. Po nabożeństwie odbędzie się defilada wojskowa.

W godzinach popołudniowych odbędą się liczne akademie. Komitet obywatelski obchodu imienin Marszałka urządzi akademię w sali Filharmonii. Poza tem akademie odbędą się w związkach

strzeleckim, w stowarzyszeniu legionistów, w związkach zawodowych „Praca”, w stowarzyszeniu urzędników państwowych, w stowarzyszeniu młodzieży polskiej itd.

Obywatelski komitet obchodu imienin wydał odezwę do społeczeństwa, wzywając je do uświetnienia dnia imienin Marszałka Piłsudskiego przez dekorowanie domów flagami, sklepów i mieszkań — portretami i wizerunkami Marszałka, by w ten sposób dać dowód przywiązania i miłości dla Budowniczego Polski i Pierwszego Marszałka.

Uroczyste obchodzony będzie dzień dzisiejszy również w Polskim Radjo. O godz. 17.45 nadany będzie przez radjo obchód, zorganizowany specjalnie na rynku Starego Miasta w Warszawie. W programie znajdują się przemówienia okolicznościowe, recytacje oraz koncert orkiestry 36 p. p.

O godz. 20-ej stanie przed mikrofonem płk. Włenawa - Długoszowski, który, jako adjutant, był od szeregu lat jednym z najbliższych współpracowników Marszałka. O godz. 20.30 transmitowana będzie uroczysta akademią z Wilna i wreszcie o godz. 22 Juliusz Kaden-Ban-

Leczenie i lekarstwa — darmo!

Kasy Chorych nie będą pobierały żadnych opłat.

Od pewnego czasu w Łodzi i nierzadziej w województwie prowadzona jest akcja związków zawodowych robotniczych, pracowniczych i t. p. organizacji społecznych, przeciw wprowadzeniu w życie projektu, przewidującego opłaty za wizyty lekarskie i leki w Kasach chorych.

Ze źródeł dobrze poinformowanych, dowiadujemy się, że młarodajne czynniki nie opracowały jeszcze żadnego projektu ustawy, zmieniającej system leczenia w Kasach chorych, jak również nie są projektowane żadne ograniczenia praw ubezpieczonych.

Natomiast mln. pracy i op. snol. badając przyczyny złego stanu gospodarczego Kas, zwróciło się do poszczególnych Kas chorych o wydanie swych opinii, albowiem lustracje prowadzone przez min. pracy stwierdziły znaczny

wzrost stanu chorobowego wśród ubezpieczonych, przyczem ujawniono znaczna liczbę symulacji.

Jednak, jak zdaliśmy się ustalić, wszystkie niemal Kasy chorych stanęły na stanowisku wewnętrznej reorganizacji Kas, bez uciekania się do opłat od ubezpieczonych.

Jako środki zaradcze przeciw zbędnemu zgłaszaniu się do lekarza co przy czyniła się do zwiększenia wydatków, Kasy chorych, proponowane są: obustronna kontrola lekarska zgłaszających się chorych, kary porządkowe w razie ujawnienia symulacji i t. p.

Wszelkie przeto protesty, są zupełnie przedwczesne, bowiem jak widać z powyższego, reorganizacja leczenia Kas znajduje się jeszcze w stadium badań.

Oryginalna afra „oszczędnościowa”.

Przedstawiciele „Międzynarodowej Agencji Handlowej” werbują w Łodzi naiwnych.

Ostrzegamy przed demagogicznym oszustwem tych agentów.

Od kilku dni bardziej zasobne sklepy śródmieścia odwiedzają jacyś ludzie, którzy się przedstawiają jako agenci „Międzynarodowej Agencji Handlowej”. Nowa ta i zupełnie w naszym mieście nieznana placówka gospodarcza ma stałą siedzibę w Warszawie — przynajmniej tak czytamy w deklaracjach tej instytucji — i ma ona na celu ni mniej ni więcej tylko „obudzenie w każdym zmysłu oszczędnościowego i nawet ochronienie od rozstroju nerwowego, bo każdy obywatel oszczędza kilkogodzinowego targowania się”. Wszystko to za pomocą wprowadzenia tak zwanej legitymacji zniżkowej.

Jeżeli jeszcze nie wszyscy rozumieją o co chodzi tym panom z Warszawy, którym pewnie bruk stołeczny począł się wysuszać z pod nóg, to wyjaśniamy co następuje:

Warszawscy spryclarze wykombinowali aferkę, która pozwala łatwo wydosłać z kieszeni każdego kupca detalisty po 8 złotych i z kieszeni każdego

„obywatela” po półtorej złotego. Kilku zwerbowanych na miejscu, albo sprowadzonych z Warszawy agentów obchodzi sklepy i proponuje ich właścicielom umieszczenie nazwy ich firmy w małej książeczce, t. zw. legitymacji zniżkowej. Za okazaniem tej legitymacji posiadacz jej uzyskuje w tym lub innym sklepie zniżkę od 3 do 10 procent. Naturalnie, że w wykazie są pomieszczone tylko te firmy, które wpłaciły po 8 złotych do rąk agenta. Książeczka taka, czyli legitymacja zniżkowa wychodzi według zapewnienia panów z międzynarodowej agencji aż w ilości 50.000 sztuk na samą Łódź. Może ją nabyć każdy po złotówce i pół. Za to chodzi sobie od sklepu do sklepu, wszędzie jest przyjmowany z honorami i wszędzie dostaje rabat. A że unika kilkugodzinnego targowania się, to tem samem chroni swoje nerwy i wyrabia w sobie zmysł oszczędnościowy.

Cała akcja jest prowadzona przy pomocy druczków. Cechą szczególną tych

druczków jest w pierwszym rzędzie ich język, będący zbrodnią z promedytacją popełnioną na mowie polskiej, drugą zaś cechą tych enuncjacji międzynarodowych panów jest podniosły ton, uderzający w patriotyzm i umiłowanie bliźniego.

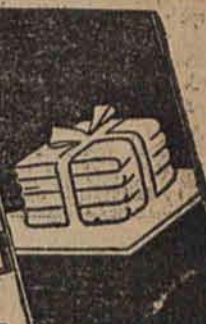
„Otóż mały zysk, a duży obrót jest rozwojem i pochlebą (?) każdego przedsiębiorstwa” — czytamy na końcu ulotki panów z agencji. Czy takie nabieranie gości jest również „pochlebą” przed przedsiębiorstwami panów z międzynarodowej agencji? Zdaje się, że nie, bo 8 złotych od firmy i półtorej złotego od obywatela, choć jest małym zyskiem, ale zyskiem niegodziwym.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Suko. M. Kasperkiewicz (Zgierska 54), Suko. J. Sikliewicz (Kopernika 26), J. Zundelewicz (W. Ściana (Przejazd 19), M. Lipca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Łoboda (11-go Listopada 86).

Wasza bielizna
stoi się
jak nowa

JEŚLI
UŻYWACIE
RADION
RADION

drowski wygłosi feljeton, oparty na własnych wspomnieniach p. t. „Pierwsze imieniny w polu”.

Raut w województwie

W dniu dzisiejszym w salach reprezentacyjnych urzędu wojewódzkiego odbędzie się raut, którego część artystyczną wykonać łaskawie uproszono następujący artysty:

Część I. Pani Izabela Paleńska, art. teatru miejskiego (deklamacja); p. prof. Stanisław Frydberg (skrzypce); dr. Eugeniusz Schicht (śpiew); p. Marja Mosiewiczówna (fortepian) i prof. Ryder — akompanjament.

Część II. Tadeusz Błażoszczyński, art. teatru miejskiego (deklamacja); Władysław Staszewski, art. teatru miejskiego — melodeklamacja przy współudziale fanfarzystów państwowej szkoły wókienniczej.

Raut rozpocznie się punktualnie o godzinie 21-ej.

Hold legionistów.

W dniu wczorajszym, o godzinie 8-ej wieczorem w lokalu własnym przy ul. Narutowicza 45, odbyło się nadzwyczajne walne zebranie oddziału łódzkiego związku legionistów, poświęcone całkowicie uczczeniu dnia imienin Marszałka Piłsudskiego. Przemówienia wygłosili pp. Malinowski i Płoński. Popularny deklamator-legionista p. Roman Gertner wypowiedział kilka utworów, m. in. „Brygadzie” i „Sztandar Legionów”. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Pierwszej Brygady” i przyłączeniem rzesztemi oklaskami tekstu następującej depeszy:

Marszałek Józef Piłsudski, Punczał, Madera.

Łódzianie-legionści, zebrani w dniu Twego święta, Ukochany Komendancie, przesyłają Ci wyrazy czci i zapewnienie wierności w służbie Ojczyźnie aż do ostatniego tchnienia”.

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj czwartek, piątek i sobota wieczorem przy zapelnionej widowni rewelacyjna sztuka Róse'a „Ulica” ze Stefanem Jaraczem w roli popowej. Sztuka ta w dalszym ciągu stanowi ewenement p. odzi. — Ceny zmniejszone.

W sobotę o godz. 4-ej po poł. pożegnalny występ Stefani Jarkowskiej w „Roxy”.

W próbach sensacyjna komedia historyczna Savoir'a „Katarzyna”, która odniosła rekordowy sukces artystyczny w teatrach paryskich. Reżyseruje E. Zytecki.

TEATR KAMERALNY

Dzisiaj czwartek wieczorem oraz w niedzielę o godz. 5-ej po poł. bezwzględnie ostatnie występy Stefani Jarkowskiej w uroczystej „Roxy”, poczem popularna artystka ta związana z repertuarem teatrów warszawskich wyjeżdża do stolicy.

Jutro piątek i sobota wieczorem lekkka, salonowa komedia Verneuil'a „Tak się zdobywa kobiety”.

W pełnych próbach ultra-współczesna komedia Hirschfelda „Kort sport i miłość” (Ta, której szukamy) w przekładzie M. Willeckiego. W rolach ważniejszych: Kossocka, Skrzydłowska i reżyser sztuki K. Tarkiewicz.

TEATR POPULARNY

Dzisiaj o godz. 4-ej po poł. z okazji imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego bezpłatne przedstawienie dla wojska.

Dzisiaj wieczorem, jutro i w sobotę pełna wesółosci i humoru komedia — wodevil Stefana Turskiego „Czar munduru”. Obsadę stanowią: Biskupska, Jurdzińska, Puchniewska, Szmarówna, Staszewski i reżyser sztuki R. Urbański.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Piotrkowska Nr 295.

Ciesząca się dużym powodzeniem rewja krakowska pozostaje jeszcze w Łodzi 3 dni — w piątek 20, w sobotę 21 i w niedzielę 22 marca. — Ceny biletów od 50 groszy do zł. 2,50 do nabycia w kasie teatru.

KAZIMIERA RYCHTERÓWNA DLA DZIECI

Znakomita artystka Kazimiera Ryichterówna wygłosi w najbliższą niedzielę program dla dzieci. Bajki w interpretacji Ryichterówny mają już ustaloną sławę jedynie w swoim rodzaju atrakcji artystycznej dla młodzieży. Sama zapowiedź wzbudziła, jak zwykle, ogromne zainteresowanie w sferach rodzicielskich, pedagogicznych i radomne oczekiwanie wśród dzieci. — Bilety do nabycia w kasie Filharmonii. — Występ odbędzie się w sali Filharmonii o godz. 4 po poł.

Z TOWARZYSTWA „DANTE ALIGHIERI”

W sobotę, dnia 21 marca, o godz. 9-ej wieczorem w miejskiej bibliotece publicznej, ulica Andrzejka Nr 14, odbędzie się odczyt w języku włoskim dr. Nelly Nucoli, lektorki języka włoskiego na uniwersytecie krakowskim. Odczyt ten, którego tematem będzie Giovanni Papini, jest czwartym z cyklu odczytów o Włoszech współczesnych, organizowanych przez Towarzystwo „Dante Alighieri”.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADIA”

Czwartek, dnia 19 marca 1931 r.

11.58—12.15 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat meteorol., odczytanie programu dziennego i repertura teatrów i kin, 12.15—12.35 Muzyka z płyt gramof., 12.35—14.00 Transmisja z Filh. Warsz. Popul. koncert symf. z okazji imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Wyk.: Orkiestra filhar. pod dyr. Kazimierza Wilkomirskiego. Wokale: Poraj-Wormińska (sopran), L. Urstein (alkand), i inni. W programie muzyka polska, 14.00—14.20 „Stół wielkanocny i jego tradycje” — wygł. p. E. Kewarska (tr. z W-wy), 14.20—14.40 Przerwa, 14.40—15.00 Odczyt dla maturzystów pt.: „Krańcie materii energii w przyrodzie” wygł. prof. St. Sumiński (tr. W-wy), 15.00—15.20 Odczyt dla maturzystów pt.: „Upadek Rzymu i kultura starożytna” wygł. prof. Jan Jakubowski (tr. z W-wy), 15.20—15.35 Przerwa, 15.35—15.50 Kom. Ligi Powietrznej i Przeciwgazowej z W-wy, 15.50—16.10 „O wychowaniu artystycznym dziecka” — wygł. p. W. Banasiewska (tr. z W-wy), 16.15—17.15 Muzyka z płyt gramof. z W-wy, 17.15—17.40 „Emir Rzewuski i historii i legendzie” — wygł. prof. H. Mościcki (tr. z W-wy), 17.45—18.45 Koncert kameralny z Warszawy. Wyk.: M. Wilkomirski (fort.), J. Dworakowski (skrzyp.), i K. Wilkomirski (wielonczela), 18.45—19.10 Rozmaitości, 19.10—19.25 Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi i odczyt progr. na dzień nast., 19.25—19.40 Muzyka z płyt gramof. z Warszawy, 19.40—19.55 Prasa dziennik radi, z Warsz., 20.00—20.15 Wywiad red. J. I. Targa z pulk. Winiarskiego-Długoszewskiego z Warszawy, 20.15—20.30 Pogadanka radiotechniczna z W-wy, 20.30—21.30 Tr. z Wina Akademii, zorganizowanej przez Tow. Wiedzy Wojsk., 21.30—22.00 Koncert z W-wy, 22.00—22.15 J. K. Bandrowski, wygł. fel. pt.: „Pierwsze imieniny w polu” (tr. z Warsz.), 22.15—22.35 Solista ze Lwowa, 22.35—24.00 Komunikaty: PAT, meteorol. pol., sport, oraz muzyka taneczna.

PIĄTEK, dnia 20 marca 1931 r.

11.58—12.05 Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, 12.05—13.15 Muzyka z płyt gramofonowych i. A. Klingbeil, Łódź, Piotrkowska 100, 13.15—13.25 Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin, 13.25—14.40 Przerwa, 14.40—15.00 Odczyt dla maturzystów. „Rozmnażanie roślin i zwierząt” — wygł. prof. St. Sumiński (tr. z W-wy), 15.00—15.20 Odczyt dla maturzystów pt.: „Rozwój ustroju Anglii w wiekach średnich” — wygł. prof. St. Nowakowski (tr. z Warszawy), 15.20—15.50 Przerwa, 15.50—16.10 Lekcja języka francuskiego z Warszawy, 16.15—17.15 Muzyka z detektorów po Europie).

Pełna tabela wygranych

9-go dnia ciągnięcia 5 klasy loterii państwowej.

I-sze ciągnięcie.

200.000 na r. 5901
15.000 na nr. 58047
5.000 na nr. 117894
2.000 na nr-y: 104286 104989
133209 138977 192457 192718 200811
1.000 na nr-y 12653 5337 15584
26902 42141 55713 64305 85392 90925
114406 123645 127245 144640 160062
181634 188545

500 na nr-y: 608 2815 5970 12570
14333 17800 24500 28789 37082 37837
33723 39039 41253 42430 43109 44006
44159 47532 51603 52373 54776 59268
59420 59793 60329 60864 61738 63868
66945 67225 69206 72942 75349 76144
76460 77046 77723 87181 87831 88741
93749 95821 95851 97387 96083 101179
104363 113388 115057 120214 120856
122615 126460 128183 128736 130785
135413 137159 137247 141991 142345
146818 146563 153719 155107 155441
157419 158864 162493 164654 167777
170378 172879 175696 132800 191562
192839 193291 194748 191427 201397
203401 207912

604 846 95234 358 605 736 889 997 96064 193 207
389 582 704 76 813 97001 39 45 90 405 503 782
98346 64 497 533 937 99283 466 636 904
100288 301 20 94 614 50 799 805 68 101089
296 496 667 992 102206 446 10358 201 302 10
423 560 944 52 55 104011 24 173 82 302 15 430
42 666 71 921 36 105055 301 12 635 39 62 748
106062 230 318 46 462 545 708 56 107185 99 375
611 957 58 108165 245 53 358 416 39 551 742
109051 624 748 816 110025 140 253 383 474 663
706 48 94 805 932 111454 69 610 52 774 874 907
24 99 112002 52 109 25 342 59 94 486 560 663 98
822 49 61 113124 39 340 59 513 947 114225 62
68 561 659 751 956 115360 543 65 628 116768 177
410 88 91 523 653 55 803 928 117033 417 539 69
118123 47 268 305 51 99 476 818 119051 122 312
36 828 12073 335 415 600 710 129323 85 91 637
850 122065 253 772 842 66 123032 105 243 474
98 566 658 73 737 820 32 124172 509 783
125008 556 645 57 62 803 126221 85 353 423
50 726 127252 655 746 128044 500 25 45 630 66
732 842 940 61 129095 163 385 584 88 712 130151
255 403 528 612 131140 212 43 352 58 444 583
612 719 132559 133209 375 436 60 513 609 55
134159 262 428 507 62 684 766 904 63 135030
116 45 85 383 703 86 862 71 136330 69 676 98
968 137019 129 295 387 411 549 58 851 910 91
138027 44 209 305 54 65 404 653 139077 541 604
785 88
140212 387 722 816 141126 291 308 506 40
142087 145 339 631 88 812 905 143029 198 357
427 78 634 750 817 27 919 33 144070 93 624 932
88 145226 49 817 26 42 51 146163 278 326 57 82

STAWKI:

198 220 51 66 602 49 82 823 95 914 78 1168
306 516 98 915 16 82 2274 304 426 890 981 3159
914 4 197 400 4075 191 201 62 307 18 410 88
528 751 5204 316 817 6318 200 45 1710 526 51
655 751 981 8250 479 537 45 684 875 9172 251
409 89 478 610 748 846 960 10163 398 518 54
601 842 11165 264 468 554 56 719 820 47 62
12174 674 13382 596 651 749 858 14111 283
316 24 29 451 56 588 662 944 81 15289 369 527
603 91 97 16092 95 305 98 938 17056 207 56
313 568 864 18031 53 163 258 500 19071 89 121
211 397 646 20132 407 519 58 838 21105 294
496 535 660 74 894 22173 280 326 404 62 587
849 66 976 23473 634 854 943 86 24112 49 376
847 70 999.

25296 558 70 704 37 26476 581 653 700 27062
220 365 765 81 910 28050 113 446 526 720 29061
90 97 219 62 93 320 482 30046 409 65 81 724
877 31565 632 727 52 97 848 32024 204 654 101
60 33386 575 963 34177 434 502 9 91 35038 49
96 230 465 629 916 36008 409 618 37075 84 198
506 61 843 38132 57 99 211 384 90 482 604 56
97 700 837 39249 513 44 631 44 773.
40146 56 230 339 481 866 41233 57 309 402
8 54 9705 60 814 988 42019 24 329 48 437 741
892 43104 22 61 82 438 949 44363 906 45256 346
526 46310 74 400 67 548 70 652 770 979 48035
287 400 58 972 49028 199.

50110 305 91 484 544 638 50 743 70 88 51040
163 526 670 52023 36 71 183 255 499 731 62
53277 78 81 357 673 783 54023 243 560 692 846
55043 122 244 385 454 123 51 619 56009 532 71
629 970 57411 800 21 58008 135 72 216 66 67
481 95 575 782 885 59117 674 710 85 959 60330
808 888 61019 59 244 359 529 686 725 995 6145
54 71 555 678 881 63044 289 427 524 829 43
64001 107 273 9 5317 62 509 65177 91 585 87
625 828 931 66084 192 67137 581 606 732 967
68153 431 816 89 910 69208 9 555 829 96 931
88 70084 459 506 15 779 71048 306 572 72023
42 150 376 73054 288 344 79 417 698 786 926
74043 78 383 795 817 27 77.

75085 177 547 71 914 26 62 86 70664 495
519 691 77098 391 986 78120 486 567 663 873
79095 98 404 838.
80082 650 922 81021 80 106 569 81 718 832
973 82154 234 385 420 555 676 742 911 83063
229 64 495 579 631 777 84165 242 420 548 645
811 908 85074 130 205 336 502 86240 66 293
99 722 56 816 87377 82 423 34 49 62 738 44 70
915 93 88568 613 27 703 859 89017 129 437 571
23 52 660 713.

90303 073 722 91018 315 527 795 878 901
25 21 93 92056 64 74 84 122 499 507 94700 338
92 682 885 989 95024 235 519 77 858 95 96475
579 620 074 89 97197 219 571 724 98018 240 82
309 56 415 963 99267 468 517 897.
100158 211 728 81 945 101000 184 88 216
309 567 830 31 102061 138 49 52 339 443 612
741 103269 594 617 743 883 104012 154 419 555
562 713 27 985 105057 85 172 289 97 471 85
381 781 906 41 106430 607 30 760 867 71 929
34 107104 27 227 63 4766 908 108093 217 361
588 856 970 108093 217 361 588 856 970 109176
428 77 543 731 81 110064 189 531 111082 616
75 649 753 972 112097 117 349 80 84 285 925
113030 88 155 256 300 52 69 621 785 919 24
114049 131 392 537 693 949 60 115469 509 633
709 116020 252 326 608 33 48 89 751 893 967
117154 239 390 96 404 534 723 993 118075 174
218 379 583 694 848 119020 105 701 86.

120288 354 610 80 87 121062 134 446 74
789 820 40 122088 299 312 65 74 97 750 52 826
971 123123 546 808 907 124285 997 429 543 708.
125633 874 913 126155 746 913 127453 58
516 40 681 747 985 128037 250 74 311 424 87
602 752 938 129132 297 307 518 662 88 735 878
130310 8 6430 525 71 94 738 823 946 131077
577 760 13208 242 833 956 59 75 133 503 134698
135056 310 505 12 35 91 626 136099 126 246
373 520 684 721 899 137452 83 647 712 25 38
39 7 413227 528 863 98 945 92 13953 213 25
447 532 89.

140069 401 8 570 141041 245 402 634 989
142128 236 324 638 770 82 866 963 143364 837
144426 63 866 965 145329 76 80 446 699 146026
157 402 534 666 704 855 901 147091 427 720
86 996 148418 23 774 865 149246 349 94 523 62
95 682 773 814.
150093 153 58 303 461 152045 68 185 546 911
153121 225 67 542 958 154083 197 248 458 853
155180 230 35 756 89 156105 84 430 706 932 39
77 157048 100 345 526 605 46 58 737 896 158021
246 535 683 706 821 90 159002 43 52 138 283
318 44 406 539 647 767 160097 98 318 578 628
803 934 86 161162 604 812 162087 125 205 396
808 970.

163100 88 234 81 282 669 164295 454 623
27 903 71 86 165339 426 68 584 747 851 978
166082 224 812 79 979 167001 70 591 699 863
64 925 168005 366 604 789 910 27 60 169093
146 264 435 720 839 907 91.
170035 238 358 92 434 60 560 657 762 935
80 171188 308 77 850 934 49 172222 862 173386
880 923 174796 903.

178017 034 088 314 447 63 517 27 783 98
994 176147 100 65 207 65 484 773 14 96 177818
178016 197 14 237 45 410 27 644 726 179088
45 123 214 418.

180166 214 530 506 741 181217 353 60 585
707 862 968 182021 289 887 956 183027 551 89
610 184359 608 791 919 185010 216 93 350
612 186092 139 462 702 863 188159 249 892 920
189735 814 82 982 190269 357 303 980 191470
33 672 739 938 192095 141 57 345 482 697 985
41 193949 042 109 373 610 881 194446 609
195052 198 12 56 90 325 23 508 28 639 196044
154 292 576 782 924 74 197279 495 633 811
198083 193 411 69 680 809 199225 475 582 728.
200127 58 641 4 201057 161 246 310 700
2021157 285 373 492 506 797 203001 228 420
512 885 96 922 204250 56 661 74 205011 49 247
301 420 29 56 641 810 18 205008 18 146 220
402 886 207311 12 86 466 686 703 73 80 850
208070 77 145 40 325 45 605 982 97 209006 27
1821 373 683 800 950.

ZAWIADOMIENIE.

Uprzejnie zawiadamiam Sz. Kliencie, iż objąłem sprzedaż sztucznego jedwabiu

CHOPAKOWSKIEJ FABRYKI

od b. firmy Cederbaum i Braun, Piotrkowska 46.

Jak dotychczas tak i nadal dążyć będę do zaskarżenia sobie zaufania P. T. Publiczności.

Z poważaniem

I. BRAUN

Łódź, ul. Piotrkowska 46, tel. 183-95.

P. S.

1) Posiadam wyłączne prawo do inkasowania pozostałych należności byłej firmy Cederbaum i Braun (Akt rejentały L. 576).
2) Wszystkie gatunki jedwabiu na składzie.

STAWKI:

26 529 616 64 744 92 924 1096 149 218 970
89 2339 461 681 3058 76 181 292 409 664 862 86
977 84 4176 80 210 410 724 877 5022 706 49 937
6092 108 311 404 539 47 729 885 946 75 7172 387
8165 405 519 68 653 883 900 20 60 9015 123 210
384 681 980 10176 461 689 827 11176 402 43 575
633 908 63 12037 55 315 405 759 13012 80 586 836
14010 48 293 315 694 95 15066 94 257 579 99 615
724 904 16005 196 465 588 667 746 17072 293
577 894 18180 855 961 19142 508 53 765 847 87
20076 322 64 635 7

WYPOWIEDZENIE UMOWY W PRZEMYSŁE

**nastąpić ma w ostatnich dniach bież. mies.
Włókniarze przeciwstawiają się zmianie warunków pracy i płacy.**

W dniu wczorajszym w związku zawodowym włóknarzy „Praca” odbyło się walne zebranie delegatów fabrycznych. Głównym tematem obrad była sprawa spodziewanych wymówień w przemyśle włókienniczym w Łodzi. Referenci wyjaśnili, iż na podstawie posiadanych przez nich informacji

w końcu bieżącego miesiąca związki przemysłowe wypowiedzą umowę zbiorową.

Ponieważ wymówienie to nie powinno zastać robotników nieprzygotowanych, dlatego też referenci z ramienia związku uważają, że należy zawczasu przygotować się do energicznej akcji.

W związku z tem w dniu wczorajszym przedstawiciele organizacji „Praca” zwrócili się do kierownictwa klasowych związków zawodowych, proponując utworzenie wspólnej komisji międzyzwiązkowej, która zajęłaby się specjalnie tą sprawą. Klasowcy przychylnie ustosunkowali się do tej propozycji i wyrazili gotowość odbycia wspólnego posiedzenia, na którym ustalone zostaną wytyczne dla wspólnej akcji. Zdecydowano wciągnąć do niej również chadeckie związki włóknarzy, aby w odpowiednim momencie żądaniom przemysłowców przeciwstawić własne żądania i postulaty.

Według oświadczenia mówców, w chwili obecnej nie może być mowy o podniesieniu płac włóknarzy powyżej obowiązującego dotychczas cennika. Chodzi więc o to, by dotychczasowe warunki były utrzymane w mocy, a nadto, by związki przemysłowe wzięły na siebie obowiązek kontroli swych członków i nie pozwalały na samowolne zmiany, nie przewidziane umową zbiorową.

W wyniku długotrwałej dyskusji zebrani upoważnili kierownictwo związku do prowadzenia całej akcji. Na jakie kołwiek zmiany płac czy warunków pracy postanowiono się nie zgadzać. Równocześnie zaś, gdy wypowiedzenie umowy w przemyśle włókienniczym stanie się już faktem dokonany, związki wysuną pod adresem przemysłu własne żądania, streszczające się w całkowitem poszanowaniu obowiązującej umowy zbiorowej.

Mówcy podkreślili, że kryzys obecny spowodował, iż we wszystkich niemal fabrykach robotnicy nie wyrabiają

pełnych swych stawek. Tylko w kilku największych zakładach przemysłowych, na niektórych odziałach praca odbywa się przez 5 i 6 dni w tygodniu. Lwia zaś część włóknarzy zatrudniona jest zaledwie przez 2, 3 i 4 dni. W tych warunkach nawet w wypadku gdyby wyrabiali oni pełne stawki dzienne, nie mogą zarobić tyle, by pokryć najskromniejsze wymagania swych rodzin. I dla tego też, ich zdaniem,

jakakolwiek zmiana warunków pracy lub zmniejszenie stawek zarobkowych jest zupełnie niemożliwa.

W konkluzji uchwalono rezolucję, w

myśl której wszyscy delegaci fabryczni mają organizować zebrania robotników, na których uświadamiać ich będą o konieczności

przeciwstawienia się wszelkim próbom obniżenia płac.

W razie wypowiedzenia umowy zbiorowej postanowiono nie przyjmować tego do wiadomości.

W końcu poruszono raz jeszcze sprawę projektowanego wprowadzenia opłat w kasach chorych za lekarstwa i leczenie. W sprawie tej uchwalono wystosować w bieżącym tygodniu do ministerstwa pracy i opieki społecznej obszerny memoriał.

Związek „Praca” stoi na stanowisku, iż wprowadzenie opłat w kasie chorych, w dobie gdy z pomocy lekarskiej korzysta tak wielka masa bardzo źle uposażonych robotników, bezrobotnych i półrobotnych, spowoduje, iż nawet ludzie chorzy rezygnować będą z tej pomocy,

a skutkiem tego stan zdrowotny wśród mas robotniczych pogorszy się w bardzo znacznym stopniu. Z tego względu związek w memoriale swym prosić będzie o zaniechanie wprowadzenia w życie tego projektu.

Kto może otrzymać Krzyż Niepodległości Zainteresowane osoby mają prawo osobiście składać podania.

Przed kilku dniami ogłoszona została pierwsza lista odznaczonych krzyżem i medalem Niepodległości. W dotychczasowych listach ukazały się dalsze listy odznaczonych.

Zasadniczo do odznaczenia tą odznaką przedstawia obywatela właściwy zwierzchnik, a więc dowódca korpusu, wojewoda lub starosta. Jednakże odtworzenie dziś dat personalnych członków poszczególnych organizacji niepodległościowych oraz ludzi zasłużonych w walce o niepodległość napotyka na wielkie trudności. W związku z tem, jak się dowiadujemy, komitet krzyża i medalu Niepodległości wydał okólnik, który wzbudzi niewątpliwie wielkie zainteresowanie. Mianowicie, komitet uznał za dopuszczalne nadsyłanie materiałów informacyjnych bezpośrednio przez osoby zainteresowane. Materiały te będą dokładnie badane i rozpatrzone i służą będą, jako wnioski do ewentualnego odznaczenia.

Wszystkie przeto osoby, które pracowały w organizacjach niepodległościowych w czasie przed wojną światową lub podczas jej trwania, jak również w okresie walk orężnych polskich w latach 1918—1921, mogą przesłać do biura komitetu krzyża i medalu Niepodległości (Warszawa, Aleje Ujazdowskie Nr. 1) następujące dane:

1) nazwisko i imię, względnie pseudonim, 2) zawód i stanowisko, 3) dokładny adres obecny, 4) posiadane dotąd odznaczenia, 5) dokładny życiorys (data i miejsce urodzenia, wykształcenie, ukończone studia) i przebieg pracy ideowo-niepodległościowej, 6) nazwiska i dokładne adresy świadków, którzy mogą stwierdzić prawdziwość pracy niepodległościowej.

Po zbadaniu wszystkich danych komitet rozstrzygnie, czy petent zasługuje na nadanie mu krzyża, względnie medalu. Należy zwrócić uwagę, że rozpatrzenie o krzyżu i medalu Niepodległości wygasa w dniu 31 grudnia 1932 roku. Biuro komitetu interesantów nie przyjmuje, lecz wszelkie zgłoszenia załatwiać będzie wyłącznie na piśmie. (i)

Aleksy Riemski.

Z księgi przeznaczeń

Motto:

Któż ten Maż?...
To namieśnik wolności na ziemi widomy
On to na sławie zbuduje ogrody
Swego kościoła!
Nad ludy i nad króle podniesiony
Na trzech stoi koronach a sam bez korony,
A życie jego — trud trudów,
A tytuł jego — lud ludów
Z matki obcej; krew jego — dawne bohaterzy
A imię jego czterdzięci i cztery.
A Mickiewicz — III cz Dziadów.

Do wioski ukrytej wśród lasów, leżącej kilka kilometrów od dróg powiatowych, otrzymałem dnia 12 marca 1929 roku niezwykle zaproszenie. Zgłosił się mieszkaniec tej wsi, były reemigrant z Ameryki, i oświadczył, że prosi mnie, jako starostę powiatu łódzkiego, na uroczystość imieninową ku czci Marszałka, która ma zamiar urządzić w dniu 19 marca u siebie w domu. Na zebraniu tem miał sąsiadom odczytać proroctwa z tamtej książki, jaką przywiózł przed kilkunastu laty z Ameryki, w której miały być przewidziane: wyzwolenie Polski, przebieg majowy i rola dziejowa Józefa Piłsudskiego w Polsce. Zrezygnowałem z uczestnictwa w oficjalnych uroczystościach, jakie dnia tego odbywały się w Zgierzu, Aleksandrowie i Konstantowie, wsiadłem do samochodu i pojechałem do tajemniczego pilsudczyka.

Chatka była otoczona drzewami, krzewami i dużym ogrodem owocowym. Nad wsią górsało w dniu tym ogromne, jasne, okazałe słońce. Rozkoszowałem się pieszczotą słoneczną, a dusza, jak kwiat rozchylający jasne płatki swej orony, korzyła się wobec piękna rozwijającej się do wiosennego życia przyrody.

W chacie zastałem kilkunastu włościan zebranych w czystej i dobrze umeblowanej izbie. Na ścianach wisiały portrety naszych bohaterów, a na honorowym miejscu wisiał dość duży portret Marszałka, umalony zieloną. Na stole, jak za dawnych dobrych czasów, stały dzbanki napelnione miodem i winem owocowym. Przed uroczystością córka i synek gospodarza wypowiedzieli kilka okolicznościowych wierszy o Piłsudskim.

Następnie gospodarz siwy jak gołąb, o wyglądzie patriarchy, wziął pismo święte do ręki i wypowiedział następujące słowa:

„Witam Was, gospodarze, słowem Bożem, w którym powiedziano: Ducha nie gascie. Proroctwami nie gardzicie, a wszystkiego doświadczycie, co dobre jest tego się trzymajcie”. (I Tess 5.20).

Wśród powszechnego napiętego oczekiwania wyjął z uszanowaniem z zawiniątka książkę (jak się potem dowiedziałem była to „Księga Sybilska”), napisana z podań ludowych i wieszczów naszych przez Józefa Chociszewskiego w Inowrocławu w roku 1905.

Przed odczytaniem właściwego działu zwrócił uwagę zebranych, że Bóg sprawiedliwy zysła co pewien czas na ziemi duchy wybrane wielkich wodzów i proroków, którzy wiedzą ludu a nieraz ludzkość całą ku swemu dziełowemu przeznaczeniu. Takim wodzem narodu polskiego jest Józef Piłsudski o którym wspominał poeci nasz — A. Mickiewicz i Kornel Ujejski.

Piłsudski wyszedł z Polskiej Partii Socjalistycznej, która potem, stojąc w obronie programu Niepodległości, przy-

jęła w przeciwieństwie do lewicy PPS w końcu 1906 roku nazwę „Polska Partia Socjalistyczna — Frakcja Rewolucyjna”. Jak miał widocznie na myśli nieświadomie w przecuciu wieszczem Mickiewicz, wołając: „a imię Jego czterdzieści i cztery”. Z tej organizacji wyrósł ten, który poblił moskali w 1920 roku i zdobył rzeczywiste i duchowe przewodnictwo w narodzie. Ilość liter w tem zestawieniu istotnie wynosiła 44 litery (PPS. Fr. Rew.)

A następnie z „Księgi Sybilskiej”, Chociszewskiego odczytał następujące proroctwo Kornela Ujejskiego: „O przyszłym oswobodzicielu Polski”.

Idea, choćby najwznioślejsza i najświętsza, jeśli ma porwać i pociągnąć za sobą masy i stanąć przez nie zwycięsko, musi wprzód ucieleśnić się w człowieka.

Na takiego człowieka, bohatera — zwycięzcę, przewodcę i przedstawiciela ducha narodowego, na taki żywy poruszający się ołtarz ojczyzny czekamy wszyscy w tęsknocie.

Człowiek ten podbije odrazu wszystkie duchy siłą i miłością. Będzie on miał potęgę lwa, połączoną z bezżółciowym sercem gołębia. Przeciw obłudzie postawi on szczerą, przeciw zawiści uśmiech, przeciw buntowi spokój i pewnością. Prawem mu będzie sumienie, a każdy jego czyn będzie jasny, jak miecz wydobyty z pochwy, błyskający w słońcu. W duszy jego nie zostanie nigdy to uczucie złe i niskie, cechujące ludzi małych, to uczucie, które ma swój wyraz w słowach: Przedewszystkiem — Ja! Zespoli się on z ojczyzną: on i ojczyzna to jedno. Władzy on nie zaoragnie, nie pomyśli nawet o niej i przyjdzie ona sama do niego i weźmie ją jako ciężar, jako krzyż poświęcenia i zaparcia się. A kiedy wypełni swoją misję, złoży on pokornie władzę napowrót w ręce narodu

— a sam usunie się w kąt.

Z boleści matki rodzi się dziecko każde, z męczarni narodu powstaje człowiek taki.

Nasze ostatnie męczarnie są tak wielkie, tak przekraczające wszystkie znane nam miary, że pełną piersią wierzyć możemy, iż ten człowiek przeznaczenia gdzieś na ziemi polskiej — już jest! — jest, rośnie i bezwiedny siebie czeka, aż nafi Bóg zawoła.

Może niedorostłym młodzieniaszkiem patrzył on temu lat kilka na pożary wiosek naszych; może ukradkiem po nocach sypał mogiły poległym...

Skądkolwiek on wyjdzie, z pałacu, czy z chaty, czy od warsztatu — niech będzie błogosławionym! Oby nadzieja oglądania go ziściła nam się jaknajprychlejš!

Słowa wypowiedziane przez gospodarza donośnie, dobitnie, jak słowa Ewangelji, wywarły na nas silne wrażenie. Przed oczyma mej duszy stanęło całe życie Marszałka w ujęciu wieszczem poety: „Przeciw obłudzie postawi szczerą”. „Prawem mu będzie sumienie”. „Zespoli się z Ojczyzną”. „A kiedy wypełni misję, napowrót odda władzę w ręce narodu”...

Tak istotnie, to słowa święte i proroctwa — pomyślałem. Wzruszony do głębi szczerością i siłą wiary, jaka biła ze słów gospodarza, zbliżyłem się do niego i ucałowałem go szczerze i serdecznie, oświadczając jednocześnie, że w imieniu Rządu Polskiego dziękuję mu za jego wiarę i życzenia złożone w dniu dzisiejszym Pierwszemu Marszałkowi Polski. A w duszy mojej, jak echa tajemne z niepoznawalnego huczały potężne słowa Mickiewicza:

„Bóg pomazańcom swoim znak na czoło kładnie.
Naród, który tych znaków nie widzi, upadnie!”...

Przeciw robotnikom i kupcom skierowana jest działalność t. zw. „Konsumu” Widzewskiej Manufaktury. Firma ta zmusza robotników do płacenia drogiej cen za gorszy towar.

W dniu wczorajszym w sali Towarzystwa Kredytowego pod przewodnictwem p. prezesa R. Geyera odbyło się plenarne posiedzenie łódzkiej izby przemysłowo-handlowej.

P. wiceprezes Fiedler komunikując o ustąpieniu z izby r. Horodyskiego, proponuje wybór na jego miejsce dyr. Aleksandra Helmana-Jareckiego z przydziałem do sekcji przemysłowej, gdyż w myśl arbitrażu między oboma sekcjami przemysł ma posiadać o 6-ciu radców więcej niż handel.

Radca dr. Bornet, w imieniu komisji regulaminowej referuje statut sądu rejonowego. Zadaniem sądu przy izbie będzie dążenie do załatwienia sporów handlowych w drodze polubownej.

R. Biberger jest za odesłaniem projektu do komisji, gdyż sprzeciwia się szeregowi postanowień projektu, a przede wszystkim jest przeciwny wybieraniu arbitrażu przez prezesa sądu a nie przez strony. W ten bowiem sposób sąd przy izbie będzie prawie że analogią sądu państwowego. R. Wolman uważa, iż wpisowe w kwocie stu zł. jest zbyt wysokie i powinno być obniżone do 25 złotych.

R. M. Kon (z Piotrkowa) udowadnia iż regulamin nie jest zgodny z kodeksem cywilnym. Mówca uważa, iż sąd przy izbie powinien być bezpłatny przewidziane więc w projekcie pobieranie od sprawy 2 proc. jest niewłaściwe. Adw. Kon prosi o odesłanie projektu do komisji.

R. Landsberg wychodzi z założenia, iż z wielu względów regulamin nie odpowiada celowi, gdyż przewiduje już te korzyści, które mamy w sądach handlowych. Poza tym R. Landsberg jest za obniżeniem do 1 i pół proc. kosztów pobieranych od spraw.

Referent komisji dr. Bornet uznaje częściową słuszość krytyki i sam jest za tym aby zmienić projekt w tym sensie, że strony będą wybierać arbitraż. Zdanem dr. Borneta opłaty w sądzie muszą istnieć, gdyż zasada demokratyzmu wymaga aby arbitrowie otrzymywali ekwiwalent za swą pracę, gdyż i inaczej w tym charakterze zgodzą się pracować jedynie ludzie bogaci. Mówca punkt po punkcie zbija wywody r. Kona w sprawie niedostosowania projektu do obowiązujących ustaw.

Prezes Geyer jest za przyjęciem projektu w niezmienionej formie.

Wiceprezes Barciński również sprzeciwia się odesłaniu projektu do komisji, gdyż zagadnienie powołania sądu do życia jest sprawą pałacą.

W głosowaniu projekt statutu sądu arbitrażu zostaje uchwalony z poprawką dr. Borneta.

Przeciwko projektowi opowiedziały się jedynie dwa głosy.

Dyrektor inż. Baier referuje zamknięcie rachunkowe izby.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, wpłynął wniosek w sprawie t. zw. „Konsumu” Widzewskiej Manufaktury.

RADCA HARRI, uzasadniając wniosek zaznacza iż zdaje sobie sprawę, iż Izba nie ma może prawnych podstaw do wystąpienia oficjalnego w tej sprawie jednakże nie może nad nią przejść do porządku, gdyż jest to sprawa egzystencji dziesiątków tysięcy ludzi. „WIDZEWSKA MANUFAKTURA” PROWADZI OLBRZYMIĄ REKLAMĘ DLA SWE-GO „KONSUMU”, KTÓRA W RZECZYWISTOŚCI MIAŁA SIĘ ZUPEŁNIE Z PRAWDĄ. Reklamowanego towaru przeważnie brak a to co się tam sprzedaje, jest DROŻSZE ANIŻELI W SKLEPACH.

Zdaniem mówcy działalność „Konsumu” jest ze wszech miar szkodliwa: ZMUSZA ROBOTNIKÓW DO KUPOWANIA DROGIEGO TOWARU I RUJNUJE CAŁY DETAL.

P. Harri przedstawia izbie **BON**, WYDANY DO „KONSUMU” NA 2 ZŁ.

PRACOWNIKOWI FIRMY, DOSTARCZAJĄCEJ TOWARY DO „KONSUMU”. Wypłata zarobków bonami jest sprzeczna z kodeksem. **WIELKI MAGNAT PRZEMYSŁOWY RUJNUJE EGZYSTENCJE KUPCÓW, KTÓRYCH ROLA POLEGA NA TEM ABY JAK NAJLEPIEJ ROZPOWSZECZNIĆ WYROBY PRZEMYSŁOWE.**

Radca Rosenberg uważa, że działalność „Konsumu” niszczy drobne i średnie kupiectwo. Zdanem radcy należałoby przeprowadzić ankietę m. i. robotnikami, którzy bezwzględnie opowiedzieliby się za likwidacją „Konsumu”. Izba winna sprawę tę przedstawić prezydium rady ministrów i sejmowi, aby UCHRONIĆ RUINĘ TYSIECY KUPCÓW I WYZYSK ROBOTNIKÓW. **JEST TO WALKA NIERÓWNA WIELKIEGO MAGNATA Z LUDŹMI NIEMAJĄCYMI NA CHLEB.**

Dr. Bornet stwierdza, iż w walce tej sekcja przemysłowa będzie zupełnie obiektywna. Nie ma powodów dla in- generacji izby. O ile nawet zostały przekroczone ustawy, to zainteresowani kupcy winni sami udać się do miarodajnych sier. Izba nie może się wtrącać do tej sprawy chociaż się odnosi do podjętej akcji z sympatją.

P. Harri, reasumując jeszcze raz swe poprzednie argumenty nadmieniam, iż o ile nawet jest już bardzo źle w przemyśle, to jeszcze takich metod nie należy stosować, tembardziej **WIELKIEJ FABRYKI CHYBA HANDEL ŚLEDZIAMI NIE URATUJE.**

Wiceprezes Babiński w imieniu sekcji przemysłowej komunikuje, iż pomimo wielkiej sympatii, sekcja za wnioskiem głosować nie będzie, gdyż wniosek przekracza kompetencje izby.

Na wniosek r. Harriego zarządzona została pięciominutowa przerwa, po której wnioskodawcy oświadczyli, iż odkładają sprawę do następnego posiedzenia. J. C.

Jak się dowiadujemy, centralny zw. kupców w Warszawie rozpoczął energiczną akcję w sprawie „konsumo- wych” praktyk Widzewskiej Manufaktury, a w szczególności w sprawie wypłacania robotnikom bonami i rachunkami książkowymi. Centralny zw. kupców zwrócił się z memorjałami do min. skarbu oraz przemysłu i handlu. Podobno w najbliższych dniach min. przemysłu i handlu oraz min. pracy ma wydać specjalne zarządzenia, które zlikwidują stan bezprawny, wynikający z pomysłów Widzewskiej Manufaktury.

Walka z kryzysem rolnym. Wywiad z b. premierem i ministrem skarbu, prof. Władysławem Grabskim

Były prezes rady ministrów i minister skarbu, prof. Władysław Grabski udzielił naszemu przedstawicielowi wywiadu. — Chciałbym postawić panu profesorowi trzy pytania w sprawie walki z kryzysem rolnym. Wierzę przedewszystkiem jak pan ocenia dotychczasowe metody walki z kryzysem rolnym w Polsce?

— Dotychczasowe metody walki z kryzysem rolnym w Polsce nie dają się ocenić ryczałtowo, gdyż metody te rozwijały się stopniowo, a o wielu zarządzeniach dziś jeszcze za wcześnie byłoby sąd wydawać.

Naogół można powiedzieć, że metody są coraz bardziej racjonalne i sposoby walki są coraz bardziej pełne i systematyczne. Jeżeli rezultaty tych metod nie są dostateczne, wynika to z tego, że 1) wiele dobrych zarządzeń zostało zastosowanych za późno a wiele złych ustąpiło zbyt późno z widowni, 2) zarządzenia celne dają dużo lepsze wyniki dla rolnictwa w kraju o dowożeniu pewnej ilości produktów rolnych jak Niemcy, niż w kraju o nadmiarze wszystkich tych produktów jak Polska, 3) kryzys rolniczy powiązany

z kryzysem kredytowym, szczególnie ostrym u nas, jest trudniejszy do zażegnania w Polsce, niż w innych krajach, 4) w kryzysie rolniczym zarządzeniami takimi trudno wogóle wpłynąć w pełnej mierze na dany stan rzeczy i wiele zależy od działalności i zachowania się samych producentów, którym brak często należytej orientacji.

— Czy pan profesor sądzi, że zostały wyczerpane wszystkie środki, zmierzające do opanowania kryzysu?

— O wyczerpaniu w walce z kryzysem wszystkich racjonalnych środków wogóle trudno mówić, gdyż to byłoby rzeczą wprost niemożliwą. Naogół można natomiast stwierdzić, że zastosowane zostało u nas wiele bardzo racjonalnych środków głównie w dziedzinie polityki celnej a za mało w dziedzinie polityki kredytowej. Te ostatnie środki przytem nie dały wyników oczekiwanym, gdyż przeważnie były niedostateczne. Które środki można uważać za racjonalne, a które nie, trudno to określić a priori. Za racjonalne nie można uważać wszystkie środki, które dadzą się umotywić ro- zumowo, tylko te z nich, które dają się

przytem realizować. A to są rzeczy względne co do czasu i miejsca.

— Czy hasło ekstensyfikacji gospodarstw jest u nas słuszne i czy może przynieść wyniki?

— W drodze obniżenia nakładów gospodarczych w warsztatach rolnych można osiągnąć poprawę sytuacji rolnictwa, ale tylko w pewnym dość ograniczonym stopniu. Można i należy obniżyć te nakłady, które przy niskich cenach bezwzględnie się nie opłacają. Rolnikowi trudno to jest jednak stwierdzić, które nakłady są zupełnie nieopłacalne, a które dają choćby minimalne zyski. — O ileby zaś rolnik wogóle poszedł na wycofanie się z wszelkich nakładów, to wtedy mógłby sobie przygotować jeszcze gorszy los, niż kryzys obecny, bo produkcja jego spadłaby na tyle, że ciężar podatków, procentów i administracji rozkładałby się na jednostkę wyprodukowanego towaru w sposób, powodujący nadmierny koszt tej produkcji i zysków żadnych taka nienakładowa gospodarka daćby nie mogła.

Rolnik mógłby iść dalej w obniżaniu swoich nakładów i w tej metodzie działania szukać przywrócenia zyskowości swoich przedsiębiorstw, gdyby zarówno cały aparat współczesnego państwa, samorządu oraz urządzeń społecznych obniżył skalę własnej nakładowości, a jednocześnie, gdyby stopa procentowa i rozmiar ciężaru długów uległy redukcji. Na razie zatem na obniżenie nakładów gospodarczych, jako na środek zwalczania obecnego kryzysu, liczyć można tylko w nieznacznej mierze. Przy obecnym stanie cen z jednej strony, a ciężarów stałych z drugiej, żaden system ekstensywny zyskowym okazać się nie może. Natomiast pewne nieodzowne i już widoczne cofnięcie się nakładowości może wydać dobre skutki, nie tyle jednak przez to, że podniesie opłacalność danych warsztatów, ile przez to, że zmniejszy nadprodukcję i wpłynie tą drogą skutecznie na podniesienie się następnie cen na produkty rolne.

Walka o cła na sztuczny jedwab.

Jak już zapowiadaliśmy, w dniu 17 b. m. odbyła się w Warszawie w związku z przemysłu chemicznego Rzpłitej Polskiej konferencja przedstawicieli fabryk sztucznego jedwabiu. Konferencja miała na celu umotywowanie protestu producentów przed sztywnością jedwabnej przeciwno uchwale komisji polityki gospodarczej izby przemysłowo - handlowej w Łodzi, wypowiedział się za obniżeniem cła na jedwab sztuczny o 50 proc. Jak wiadomo Izba przemysłowo - handlowa, po powzięciu tej uchwały na komisji, wystosowała odpowiedni memoriał do ministerstwa przemysłu i handlu.

Zebrań przemysłowcy chemiczni — jak było do przewidzenia — wypowiedzieli się jaknajkategoryczniej przeciwko obniżaniu cła na jedwab sztuczny. Podczas gdy przemysł tkacki motywuje swe stanowisko troską o rozwój produkcji włókienniczej wogóle i o potaniecie tkanin ze sztucznego jedwabiu w szczególności, przemysłowcy chemiczni jako argument wysuwają swą zrozumiałą zupełnie dbałość o tę dziedzinę produkcji, która, korzystając z niesłychanie wysokiej opieki cłowej, dotychczas pracowała prawie b. z. konieczności.

Zebrań w Warszawie z powziętą ostatecznie rezolucją wzywającą rząd do obniżenia cła na jedwab sztuczny.

Importerzy angielscy w Łodzi

pertraktują o konfekcję.

W dniu wczorajszym przybyło do Łodzi kilku kupców londyńskich, branży konfekcyjnej, którzy interesowali się możliwością importu do Anglii tańszych wyrobów polskiego przemysłu konfekcyjnego. Konfekcja polska jest w tej chwili jednym z nielicznych artykułów przemysłowych, kalkulujących się na rynku angielskim.

Pobyt importerów angielskich potrwa w naszym mieście kilka dni.

Zamówienia rządowe.

Zgodnie z uchwałą ostatniego posiedzenia Komitetu Ekonomicznego Ministrów, zostanie niebawem powołana przy p. ministrze przemysłu i handlu komisja do spraw zamówień rządowych.

Komisja ta będzie miała za zadanie współdziałanie przy rozdziale zamówień rządowych w roku budżetowym 1931/32 w drodze wydawania opinii do jakich okręgów przemysłowych względnie zakładów należy kierować zamówienia.

Ani groza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą. CEGIELNIANA 15, tel. 129-30, dawniej Wólczańska 17.

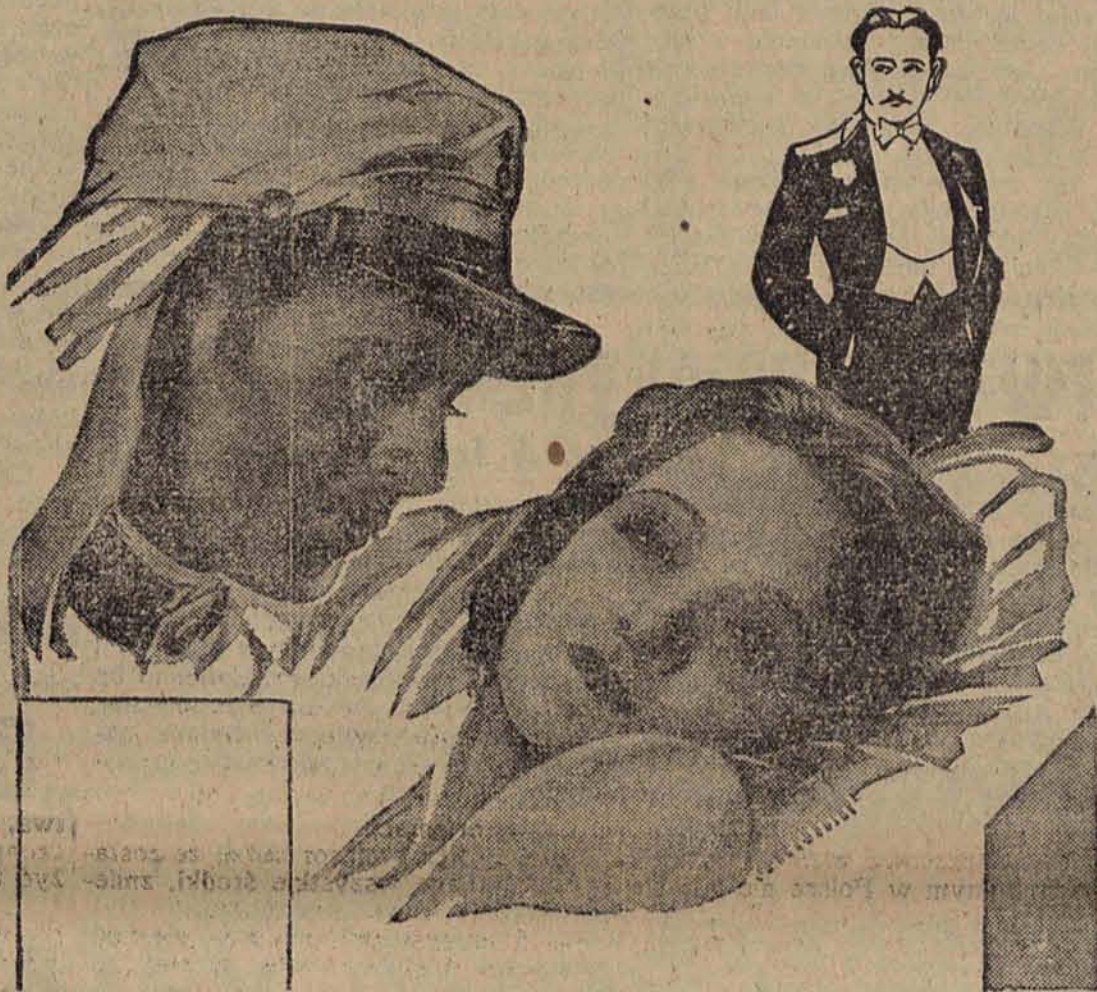
I-y Dźwiękowy
Kino-Teatr
w Łodzi

Dziś premiera

najwspanialszego arcydzieła dźwiękowego obrazu, który przewyższa wszystkie dotychczas widziane filmy, zarówno dźwiękowe jak i nieme

MAROKKO

Cud ekranu dźwiękowego. Treść o niebywałym napięciu. Niezwykle żywa akcja. Fascynująca gra.
W rolach głównych najznakomitsza trójka gwiazd

MARLENA DIETRICH

GARY COOPER

ADOLF MENJOU

Uczucie zduszone przez życie
Obawa przed własnym sercem
Tygodnie udręki i walki duchowej
Życie bez celu
Bogactwo i spokój... bez radości
Wielka napiętna miłość

to

MAROKKO
REŻYSERJI
Józefa Sternberga

Passepartouts prócz urzędowych nieważne

Początek seansów o godz. 4.15

Występ Wiktora Chenkina

Po dłuższej przerwie wystąpił onegdaj w sali Filharmonii słynny piosenkarz, ongiś filar niezapomnianego „Niebieskiego Ptaka”, Wiktor Chenkin. Od czasu, kiedy słyszeliśmy go ostatnio na naszej estradzie, Chenkin znakomicie powiększył swój i tak bogaty i różnorodny repertuar. Przybyły więc nowe pieśni białe, oddane przez artystę niezwykle silnie pod względem napięcia dramatycznego, dalej pieśni włoskie, o ujmującym wdzięku i prostocie, których charakter świetnie uwypuklił Chenkin swoim niebyłajakim kunsztem wokalnym. Obok znakomitych w stylizacji pieśni chasydzkich wykonał tym razem kilka pieśni ludowych żydowskich, w doskonałym, dowcipnym ujęciu charakterystycznym. Świetne były piosenki cygańskie (niezrównana parodia „Dwie gitary”), oraz żywe, bogate w ujęciu scenicznym utwory ludowe ukraińskie.

Publiczność, szczerze wypełniająca salę, entuzjastycznie przyjmowała popularnego artystę. Z trudnego zadania akompaniatora dyr. Ryder wywiązał się w sposób mistrzowski.

Utworzenie kartelu przedzalników wydać się niemożliwe

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie outsiderów kartelu przedzalników. Postanowiono dążyć do nie doprowadzenia do ostateczności, t. j. interwencji rządowej. Outsiderzy wysuwają propozycję utworzenia rodzaju sądu, składającego się z przedstawicieli zwolenników kartelu i grupy przeciwnej oraz superarbitra, którym będzie ewentualnie przedstawiciel władz państwowych. Dziś w sprawie tej odbędzie się decydujące posiedzenie przedstawicieli wszystkich przedzalników.

Propozycja outsiderów najprawdopodobniej będzie przyjęta, gdyż stanowisko rady kartelowej jest identyczne do stanowiska outsiderów.

—C—

Dr. med.
J. POLAK
Choroby wewnętrzne i Allergiczne.
(astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm)

Ul. 6-go Sierpnia 22 front i piętro
Tel. 164-21. — Przyjmuje w dni powszednie godziny od 6-ej do 7-ej, — w niedziele i święta od godz. 11-ej do 12-ej.

Budowę mostów w Polsce proponuje rządowi Koncern angielski

Dowiadujemy się, że koncern banków londyńskich zgłosił za pośrednictwem Banku Handlowego w Warszawie ofertę do rządu na wybudowanie 5 dużych mostów żelaznych a mianowicie na Wiśle w Puławach, na Modlinie oraz na rzekach Białej, Sanie i Wisłocze.

Przedsiębiorstwo angielskie wybudowałoby te mosty na warunkach kredytowych i w tym celu udzieliłoby pożyczki w wysokości około 300.000 funtów szterlingów czyli około 13 mil. złotych. Oferta angielska jest obecnie skrupulatnie badana przez ministerstwo robót publicznych.

Bezrobocie w ostatnim tygodniu uległo nieznacznemu nasileniu.

Według danych statystycznych, liczba bezrobotnych zarejestrowanych na całym terenie państwa w dniu 14 b. m. wynosiła 376.414 osób co w porównaniu ze stanem z poprzedniego tygodnia wynosi wzrost o 6,095 osób.

HEMOGEN
TYLKO
Z FIRMA
KLAWE
lecz
OSTABIANIE
BIEDNICE

Giełda pieniężna.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było dość małe przy tend. prawie niezmięnionej. Dolar gotówkowy obracano po kursie 8.92, wypłata telegraficzna na New-York — 8.927. Notowano dewizy: Bruksela — 124.35, Amsterdam — 357.85, Londyn — 43.36 i pół, New-York — 8.918, Paryż — 34.93, Praga — 26.44 i pół, Sztokholm — 239.05, Zurych — 171.75, Wiedeń — 125.45, Mediolan — 46.77. W obrotach międzybankowych Berlin — 212.64, dolar got. — 8.92.30, rubel złoty — 4.76, rubel srebrny — 1.55 bilon — 0.73, czerwonec — 4.60. Kurs orientacyjny dla dewizy na Oslo — 238.80.

AKCJE. Na rynku akcyjnym obroty ograniczone przy tendencji utrzymanej. Notowano: Bank Polski — 135, B-k Zarobkowy — 65, Modrzejów — 7 1/4. Drobne transakcje: Rudzki 11 i pół, Cukier — 28 i pół, Chodorów — 103, Węgiel — 32, Lilpop — 20.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla pożyczek państwowych 7 proc. stabilizacyjnej i 6 proc. dolarowej tendencja na dal była mocna, natomiast dla pożyczek premjowych — słabsza. Notowano: 4 proc. inwest. serj. — 98, zwykła 92-93, 5 proc. kolejowa — 46, 6 proc. dolarowa — 76 i pół, 7 proc. stabil. — 84 i pół. W dziale prywatnych papierów mocniejsze były 4 i pół proc. ziemskie i niektóre na ptery prowincjonalne. Notowano: 8 proc. Przem. Polskiego — 83, 4 proc. ziemskie — 41, 4 i pół proc. ziemskie — 82.00, 8 proc. m. W-wy — 72 i pół—73—72.60, 8 proc. Piotrkowa — 63 3/4, 8 proc. m. Częstochowy — 63 3/4, 8 proc. Łodzi — 67 i pół, 10 proc. Lublina — 77 i pół, 10 proc. Radomia — 76, 10 proc. Siedlec — 74 3/4, 5 i pół proc. oblig. m. W-wy r. 1925 — 47 1/4, 6 proc. oblig. m. W-wy VI em. — 50 i pół—51. Drobne transakcje: 10 proc. kolej. — 103 i pół, 4 i pół proc. m. W-wy — 52, 6 proc. m. W-wy — 57—56 3/4, 6 proc. m. W-wy VIII i IX em. — 50, dolarówka — 49, III em. — 48—47 3/4.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 17. marca.
Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 6.18, luty 6.22, marzec 5.83, kwiecień 5.85, maj 5.88, czerwiec 5.92, lipiec 5.96, sierpień 6.00, wrzesień 6.03, październik 6.07, listopad 6.11, grudzień 6.15, Loco 6.02.

Liverpool, 17. marca.
Bawełna egipska — zamknięcie: styczeń 9.74, marzec 9.31, maj 9.31, lipiec 9.41, wrzesień 9.52, październik 9.61, listopad 9.61, Loco 9.90.

Aleksandria 17. marca.
Bawełna egipska — zamknięcie: Sakellari: styczeń 20.26, marzec 18.20, maj 18.20, lipiec 18.73, wrzesień 19.13, listopad 19.97, Ashmouni: luty —, kwiecień 12.83, kwiecień 13.05, sierpień 13.20, październik 13.58.

Nowy Jork, 17. marca.
Bawełna amerykańska — zamknięcie: Loco 10.75, Kontrakt: styczeń 11.71, marzec 10.68, kwiecień 10.77, maj 10.89, czerwiec 11.00, lipiec 11.14, sierpień 11.24, wrzesień 11.33, październik 11.53, grudzień 11.65.

Nowy Orlean, 17. marca.
Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 11.73, marzec 10.68, maj 10.87, lipiec 11.13, październik 11.41, grudzień 11.64, Loco 10.45.

Bawełna turkiestańska w Łodzi.

W uzupełnieniu naszej informacji o bawelnie sowieckiej, sprowadzanej do Łodzi, dowiadujemy się w dalszym ciągu, że pierwszy transport obejmuje 250 bel i został sprowadzony drogą morską, na Bremę. Część transportu już przybyła do Łodzi. Bawełnę sprowadziła jako przedstawicielka na ten artykuł z ramienia Targprzetwa berlińskiego Sp. Akc. A. i. Grostajt.

Odkupienie

Nieśmiertelne dzieło autora
ANNY KARENINY
Lwa Tolstoja

pod reżys. twórcy Ben-Hura
FREDO NIBLO

przy udziale gwiazd
WIELKIEJ PARADY

JOHN GILBERT
RENEE ADOREE

Conrad Nagel
Eleonora Boardman

Akcja rozgrywa się w Moskwie i w obozach pod Moskwą

Tańce rosyjskie
Romanse rosyjskie.

Najbliższy i największy przebój sezonu bieżącego

Grand Kina

Nawet w lombardzie zapanowały złe czasy.

Ostatni kryzys gospodarczy dotknął przedsiębiorstwa, które, jakby przypuszczać należało, winny jaknajmniej prosperować.

Lombard akcyjny mieszczący się przy ulicy Zachodniej 31, w czasie ostatnich licytacji nie mógł z braku licytantów rozsprzedać przeznaczonych do tego przedmiotów, które następnie rozstrzedał z wolnej ręki, ze znacznymi stratami, nie pokrywając własnych kosztów.

Charakterystyczne jest dla stosunków łódzkich, że wogóle większych pożyczek pod zastaw nikt nie żąda i lombard ich nie udziela. Jako fanty ofiarowane są przeważnie części garderoby i drobna biżuteria. (a)

Zmiany w kuratorjum.

Dotychczasowy naczelnik w kuratorjum łódzkim, b. dyrektor państwowego gimnazjum realnego w Pińczowie, p. Ferdynand Sliwiński, przeniesiony został do Torunia, na stanowisko naczelnika wydziału i kuratorjum toruńskiego okręgu szkolnego.

Ponadto, po 37 latach pracy w szkolnictwie, przeniesiony został w stan spoczynku kierownik szkoły specjalnej Nr 2 (dla umysłowo upośledzonych) p. Aleksander Brojerski. P. kurator Gadomski, w uznaniu owocnej pracy p. Brojerskiego, skierował doń specjalne pismo dziękczynne.

Jednocześnie, z inicjatywy p. inspektora Gackiego, zorganizowano uroczystą akademię pożegnalną ku czci odchodzącego w stan spoczynku, która odbyła się w gmachu szkoły przy ul. Nowo-Targowej, a następnie zorganizowany zostanie bankiet, z udziałem p. kuratora Gadomskiego, oraz pp. wizytatorów, w restauracji „Tivoli”.

Należy zaznaczyć, iż jest to pierwszy tego rodzaju uroczystość w szkolnictwie powszechnym Łodzi. (f)

Rodzina Wendłów otrzymała odpowiedź od polskiego konsulatu generalnego w Nowym Jorku. Dotychczasowe dochodzenia władz nie dały jeszcze wyniku.

Wielkie poruszenie wśród licznej rodziny Wendłów, zamieszkujących w Łodzi Częstochowie i innych miastach Polski wywołała wiadomość o wakującym w Ameryce po zmarłym tam emigrancie polskim Wendlu, zawrotnym spadku w wysokości dwóch i pół miliardów dolarów.

Zamieszkująca w Łodzi rodzina Wendłów, składająca się z pięciu braci i dwóch siostr, zaczęła zbierać dokumenty, mogące udowodnić jej pokrewieństwo z niejakim Wendlem, który w roku 1827 wyemigrował z Polski do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej gdzie założył skład futer i dorobił się olbrzymiej fortuny. Majątek jego przechodził przez cztery pokolenia z ojca na syna, przyczem charakterystyczny jest szczegół, że każdy z amerykańskich Wendłów, umierając pozostawiał tylko jednego syna.

W ten sposób zdobyty przez emigranta Wendla majątek nie rozdabiał się, lecz wielokrotnie się powiększał. Przed kilku laty zmarł ostatni z Wen-

dłów amerykańskich, zaś pozostała po nim wdowa zmarła przed niedawnym czasem, przyczem nie pozostawili oni żadnych spadkobierców z linii prostej, gdyż zmarli bezdzietni.

I oto władze amerykańskie ogłosiły, że po zmarłym pozostał krezusowy spadek w wysokości dwóch i pół miliardów dolarów, czyli —

dwudziestu trzech miliardów złotych.

W obwieszczeniu władz amerykańskich, treść którego za pośrednictwem prasy przedostała się do Europy, poczynione było zastrzeżenie, że, o ile w ciągu 15 lat nie zgłoszą się prawowici spadkobiercy, cały pozostały po Wendlach majątek przejdzie, stosownie do istniejącego prawa, na rzecz skarbu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Łódzcy Wendłowie, po zdobyciu potrzebnych dokumentów, zwrócili się za pośrednictwem ministerstwa spraw zagranicznych w Warszawie do konsula generalnego Rzplitej Polskiej w New Yorku z prośbą o

zajęcie się sprawą wywindykowania spadku.

Wiadomość o oczekującej Wendłów fortunie z tysiąca i jednej nocy wywołała kolosalne poruszenie nie tylko wśród zainteresowanych, lecz w równej mierze i wśród ich bliższych i dalszych znajomych i była podana przez pisma prawie całej Polski.

I oto w dniu wczorajszym w sprawie spadkowej Wendłów nastąpił pewien zwrot, który co prawda nie przesądza całkowicie sprawy spadku, jednakże stawia ją do pewnego stopnia

pod znakiem zapytania.

Mianowicie p. Szlama Wendel, zamieszkały w Łodzi we własnym domu przy ulicy Brzezińskiej Nr. 61, a który występował na terenie władz w imieniu rodziny, otrzymał wczoraj pismo z konsulatu generalnego Rzplitej Polskiej zawiadamiające go, że dotychczasowe usilne dochodzenia konsulatu w sprawie spadku

nie przyniosły na razie rezultatu.

Pismo konsulatu polskiego w New Yorku otrzymane przez p. Szlamę Wendla w dniu wczorajszym zostało wysłane z New Yorku w dniu 26 lutego b. r. od tego więc czasu mogły do dnia dzisiejszego zaistnieć już zasadnicze zmiany, które w odpowiednim czasie staną się znane i w Łodzi.

Chwilowo nie pozostaje więc nic innego, jak czekać cierpliwie na wyczerpujące załatwienie sprawy, związanej z największym spadkiem XX-go stulecia. (Be).

Krwawy pojedynek na ulicy.

„Zwycięzca” skazany na 5 lat c. więzienia.

Wczoraj rano przed gmachem sądu okręgowego przy Placu Dąbrowskiego, wynikła awantura. Pobili się ze sobą świadkowie, wezwani na rozprawę o żonobójstwo Jana Gajzlera, Janina Kłobuszewska, Lucjan Adamski i Pawlak. Policja zlikwidowała zajście i rozproszyła gromadzący się tłum.

Po pewnym czasie sąd okręgowy pod przewodnictwem wice-przesa Illinicza, w asyście sędziów Kozłowskiego i Tustanowskiego przystąpił do rozważania sprawy o zabójstwo Gajzlera.

Gajzler był z zawodu tkaczem i muzykantem.

W dniu 6 grudnia ub. roku około godziny 8-ej wieczorem wracał do domu ulicą Pomorską. Przed fabryką Fuka przy ulicy Pomorskiej 130 podeszli doń iacy dwaj mężczyźni, będący w towarzystwie jakiejś niewiasty.

Jeden z nieznajomych szepnął coś Gajzlerowi do ucha. Gajzler odepchnął go od siebie i zawołał:

— Nie znam was! Idźcie sobie swoją drogą!

Nieznajomy oburzył się. Mimo dośkliwego zimna, rzucił z siebie marynarkę i krzyknął:

— Obraziłeś mnie! Więcej cenię honor, niż życie! Zobaczmy, kto z nas silniejszy!

Nim Gajzler zorientował się, co mu grozi, napastnik

wydobył z kieszeni nóż i poczał się doń zbliżać.

Gajzder rzucił z siebie również marynarkę.

Rozpoczął się krwawy pojedynek. Młoda niewiasta, będąca świadkiem tej sceny,

wyłągnęła z kieszeni brzytwę i starała się przeszkodzić walce. Nie zdołała jednak nic wskórać.

Gajzler otrzymał trzy ciosy nożem i runął na bruk, tracąc przytomność.

Napastnicy zbiegli. Gajzlera po pewnym czasie znaleźli robotnicy fabryki Fuka i przenieśli go do portierni. Pogotowie stwierdziło, że G. doznał ciężkich uszkodzeń cieleśnych i przewiozło

go do szpitala. Nie zdołano go już tam nawet przesłuchać. Gajzler ani na chwilę nie odzyskał przytomności i w nocy wyzionął ducha.

Policja, prowadząc dochodzenie, aresztowała Bolesława Dyszyńskiego i Zygmunta Twardowskiego. Ustalono bowiem, że byli oni owymi mężczyznami, którzy zaczęli Gajzlera. Niewiasta nazywała się Marja Stepniowa i była siostrą Dyszyńskiego.

Dyszyński i Twardowski wczoraj stanęli przed sądem.

Pierwszy z nich przyznał się, iż zaatakował Gajzlera kilka ciosów nożem. Był pijany, Gajzler go obraził, więc się nań rzucił, nie zdając sobie sprawy ze swych czynów.

Twardowski twierdził na sprawie, że nie brał żadnego udziału w krwawym pojedynku.

Przed sądem przesunęto się kilkumastu świadków. Zeznania ich brzmiały na niekorzyść Dyszyńskiego.

Sąd, po wysłuchaniu przemówień prokuratora Nikitenko i obrońców skazał Dyszyńskiego na 5 lat ciężkiego więzienia, Twardowskiego zaś uniewinnił.

Przedwiośnie.

Zielona brygada.

Oczekiwaliśmy premiery „Zielonej Brygady” z zaciekawieniem, a to dlatego, że jest to film realizacji Jerzego Aszlagowa, a w rolach głównych widzieliśmy nazwiska: Schlettowa, Kowal-Samborskiego, Lien Deyers i Herty Walter. Przysnajmy szczerze na wstępie, że nie tylko nie zostaliśmy zawiedzeni ale przeciwnie wprost zaskoczeni nieoczekiwaną w takim stopniu udaną całością. Wszystko składa się na entuzjastyczne przyjęcie tego filmu przez publiczność. Treść: fascynująca legenda o rozbójnikach, rozgrywająca się na tle stepów ukraińskich, koncertowa gra artystów nie tylko tych którzy mają główne role, ale i tych nieznanych, mistrzowska reżyserja, przepiękne zdjęcia i szereg brawurowych scen. Podobne filmy nieme nie obawiają się konkurencji talk’esów „Zielona Brygada” jest filmem bardzo wysokiej wartości.

Dźwiękowy Teatr Świetlny

„CASINO”

II-gi rekordowy tydzień.

największy film sezonu, przewyższający film „Parada Miłości”

Reżyserja słynnego
Ernesta Lubitscha.

W roli głównej najcudowniejsze zjawisko ekranu, przemila

Jeanette Mac Donald

Nadprogram dodatek dźwiękowy i aktualności krajowe.

Początek seansów o godz. 4.30 po pol. w sob. i niedziele o godz. 12-ej.

„POCHODNIA”

wspaniała opowieść miłosna na tle

Wielkiej Rewolucji

Role główne kreują:

JOHN BOLES

złoty tenor, największy śpiewak filmu współczesnego.

LAURA LAP LANTE

najznakomitsza artystka filmu dźwiękowego

„POCHODNIA”

następny z serii przebojów filmu dźwiękowego

„LUNY”

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

Arcydzieło dźwiękowe, stworzone kosztem 3 milionów dolarów

General CRACK

B r w n e d z e e a w a n t u r n i k a , k t ó r y o g n i e m i m i e z e m z d o b y w a ł t r o n y , a p i e ś n i ą i s p o i r e n e m s e r c a k o b i e c e . — N i e a p o m n i a n ą p o s t a ć r y c e r z a i k o c h a k a s t w o r z y ł n a j w i ę k s z y a k t o r ś w i a t a

JOHN BARRYMORE.

— Nadprogram: Wspaniałe dodatki i aktualności świata. —

Początek o godz. 4-ej po poł., w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej w poł. — Ceny miejsc normalne, na porankach po 75 gr. i 1 zł. — Karty premijowe ważne bez ograniczeń.

„OLLA”
PREZERWATYWY

Nie czyńcie eksperymentów ze zdrowia mi!
Nie dajcie się na n. c. innego, rzekomo równie dobrze, namówić „OLLA” to marka wypróbowana w ciągu dziesiątków lat.

Ofiary Kwasu moczowego.

Zatruty kwasem moczowym, torturowany bólami może być uratowany tylko przez

URODONAL

Ponieważ URODONAL

rospuszcza Kwas moczowy

Generalna Reprezentacja: Warszawa, Fredry 4.

Prawdziwy URODONAL tylko z polską i francuską etykietą. Zadać w aptekach i składach aptecznych

CHOROBY WĄTROBY — KAMIEŃ ŻÓŁCIOWY
CHOROBY PRZEMIANY MATERII LECZY ZIOŁA

CHOLEKINAZA H. NIEMOJEWSKIEGO

OBJAWY KAMIENI ŻÓŁCIOWYCH:

początkowo: Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewania w wątrobie, skłonność do obstrukcji. Język obłożony odbijaniem gazami, Gorycz i nieśmak w ustach. Wzdęcie i burczenie w kiszki. Bóle i zawroty głowy. — Podczas ataków: w dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — w pasie — krzyżu — i sięga aż do łopatek. Wzdęcie brzucha, rozsadzanie żeber, parcie na karku stołcową. Niekiedy wymioty żółcia, zimne poty, żółtaczka. — Blizsze szczegóły kuracji w broszurze Dr. med. T. NIEMOJEWSKIEGO. Do nabywania w Laboratorium fizykochemicznym „CHOLEKINAZA”, Warszawa, ul. Nowy Świat Nr. 5, tel. 501-96 (na prowincję wysyła pocztą) oraz w aptekach i składach aptecznych.

Cena pudełka zł. 2.60.

DRZEWKA

Owocowe Parkowe Iglaste

Krzewy, róże, rośliny zimotrwałe i Daje — Gieorginie poleca w wiekim wyborze

Jerzy Kołaczkowski

Zakład Ogrodniczy Łódź, ul. Piotrkowska 241.

Nasiona, kwiaty cięte i doniczkowe

Ceny zniżone Cenniki na żądanie

MOMENTALNE FOTOGRAFICZNE

Aparaty Broszkowe

i inne nowości farmaceutyczne. — Cennik bezpłatnie.

Wytwórnia MILNER, Warszawa, Mławska 5-17.

Dr. med. NUNBERG chirurg

przeniósł się do Łodzi. Ordynuje od 4-6 po poł.
PIOTRKOWSKA 86 Tel. 138-27
Poza godzinami przyjść. Tel. 211-89.

Dr. med. P. MARKOWICZOWA Chor. skórne i weneryczne. KOSMETYKA LEKARSKA przeprowadziła się na ul. ZAWADZKA 14, tel. 66-35, przyjmuje od 9-11 i od 2-8 wiecz.

Dr. SOŁOWIEJEZYK Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Przyjmuje od 3-6 i od 8-9 wieczór niedziele i święta od 11-2 po poł. Piotrkowska 99 tel. 141-92

DR. MED. N. ROZEN

STOMATOLOG
choroby szczek, dziąseł, podniebienia,
języka itd., regulacja zębów, Roentgen-
nodiagnostyka.

Andrzeja 7. Tel. 216-57.
Godz. przyj. od 3-7.

ZOSTAŁA OTWARTA

LECZNICA

chorób oczu

ze stałymi łózkami

D-ra Donchina

ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72.

przyjmuje się chorych wymagających
Przebywania w lecznicy (operacje
tch.) a także chorych przechodzą-
cych od 9-11 i od 4-7 1/2

CHERYS

MYDEŁKO DO ZĘBÓW

GASTA-ELIXIR

NAJSKUTECZNIEJ

KONSERWUJĄ ZĘBY

Skrecałnia zarobkowa

przyjmuje do skrecań wszelkiego ru-
dzaju niel. fantazyjne (efekte) pęcz-
ki, spiral, nope i t. d. Sumienna obsłu-
ga. Pierwszorzędne wykonanie.

WOLF SZPIEGEL.

Zachodnia 59, Tel. 191-45

Doktor

Klinger

Spec. chor. wenerycznych,
skórnych i włosów.

Andrzeja 2. Tel. 132-28

Przyjmuje od 9-11 i 5-8.

w niedziele i święta od 10-12

Od 1-2 w Lecznicy, Piotrkowska 62

OGŁOSZENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 10 marca 1931 r. zaocznie postanowił ogłosić upadłość handlującemu Samuelowi Zundlowi Chencińskiemu w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej Nr. 6 oraz Nr. 28, chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 15 stycznia 1931 r. tymczasowo, zamianować Sędzie Komisarzem Sędziego Handlowego Konstantego Kaweckiego, zamianować kuratorem upadłości adwokata Zygmunta Albrechta, oddać upadłego pod dozór policji, nakazać opieczetowanie ruchomości i rzeczy upadłego, edyktować się one znajdując.

Za zgodność Kurator masy upadłości

ZYGMUNT ALBRECHT, Adwokat.
Na mocy art. 476 i 478 K. H. wzywam wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 25 marca 1931 r. o godz. 12-ej stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy ul. Pl. Dąbrowskiego Nr. 5 pokój Nr. 15 osobiście lub przez pełnomocnika z dowodami usprawiedliwiającymi ich wierzycielności w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.

Sędzia Komisarz:
KONSTANTY KAWECKI.

OGŁOSZENIE

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „Dom Wiedeński” na mocy art. 512 K. H. podaje do wiadomości wierzycieli upadłości, że decyzją Sadu Okręgowego w Łodzi wyznaczony został dwumiesięczny ostateczny termin sprawdzania wierzycielności.

Sprawdzenie odbędzie się w dniu 19 maja 1931 roku o godz. 12-ej w poł. w Sądzie Okręgowym w Łodzi, Wydział Handlowy, pokój Nr. 15.

Wierzyciele, którzy do terminu tego nie zgłoszą swych pretensji, ulegną skutkom, przewidzianym w art. 513 K. H.

Syndyk tymczasowy
Adwokat LEON POZNANOWSKI
Łódź, ul. Narutowicza 35.

Młoda, zdolna, energiczna pani poszukuje POSADY

w charakterze kierowniczk. zastępczyni lub t. p. Oferty

sub. „Kazimiera” do adm. n. str. „Republiki” 687

Syndyk Tymczasowy Masy Upadłości firmy „Józef Reichenbach” w Łodzi podaje do wiadomości, iż wyznaczone na dzień 20 marca r. b. ostateczne sprawdzanie wierzycielności nie odbędzie się i wyznacza się na zasadzie art. 503 K. H. nowy termin ostateczny sprawdzania wierzycielności na dzień 22 kwietnia r. b. o godzinie 10 rano w Sądzie Okręgowym w Łodzi, Wydział Handlowy, Plac Dąbrowskiego 5.

Syndyk Tymczasowy
Nalan Wołkowiec
6 Sierpnia 2

Dr. med. HELLER chor. skórne i weneryczne NAWROT 2 Tel. 179-89.

przyjm. do 10 rano
i od 4-8
dla pań spec. od 4-5
w niedz. od 11-2 pp
dla niezamożnych
ceny łecznic.

Dr. E. Sonnenberg choroby skórne i weneryczne Zielona 8.

Przyjmuje od 12-13
od 4-7 wiecz.

DR. G. Rydzewski Chor. skórne i weneryczne przyjmuje od 7-9 w w niedziele i święta od 10-1 po poł. ul. Zamenhofa 6

Lek. dent.
O. R.

SEGALWICZ
Rzgowska 7,
przyjmuje od 10-1
i od 3-7

Dr. med. IGNACY MARGOLIS okulista mieszka obecnie Al. Kościuszki 9, 165-17. przyjmuje od 1-2 i od 5-7

Dr. med. M. ROZENTAL akuszer ginekolog

11-go Listopada 19 (Konstantynowska)
tel. 223-34, przyjmuje od 4-6 po poł.
od 1 do 2 w Lecznicy „POMOC”,
Aleksandrowska 1.

Rutynowany buchalter-bilansista

rzeczoznawca sądowy 20-letnia praktyka z znajomością polskiego, rosyjskiego francuskiego, niemieckiego, angielskiego gruntu, wyższe studia handlowe zagranicą, poważne referencje, przyjmie odpowiednią posadę. Oferty do adm. „Republiki” pod „A. B.”

ZDOLNY

pracownik

obeznany z biurowością ekspedycyjną, mogący legitymować się kilkuletnią praktyką. POSZUKIWANY.
Oferty prosimy złożyć w administracji „Republiki” pod „A. B.”

Poszukiwana

maszyna do składania i mierzenia (Logo u. Messerschm.) w dobrym stanie. Oferty sub. „W.” składać do adm. „Republiki”.

Zamiana wiecznego pióra kieszonkowego na biurowe w ciągu 10 sekund!

Jedynie w świecie pióra
wieczne o podwójnym
zastosowaniu.

Nabywając pióra wieczne Parker Duofold-kupujecie właściwie nie jedno lecz dwa pióra. Wystarczy odkręcić czarną nasadkę, chroniącą guzik czek napędzający, zamiast niej umieścić przedłużacz — i w ciągu 10 sekund pióro Parkera jest przystosowane specjalnie do ciągłej pracy biurowej. odwrotnie: zamiana pióra „biurowego” na „kieszonkowe” nie trwa dłużej. Dzięki możliwości zamiany nasadki i przedłużacza pióro Parker Duofold jest jedynym piórem wiecznym o podwójnym zastosowaniu.

Pióra: Senior 22, 90, Special 22, 75, Junior 22, 60, Lady 22, 60, Ołówek automatyczny odpowiednio dobrany do pióra od 22, 30, do 22, 40, Pastylki sprężynkowe do pióra od 22, 40, do 22, 50.

Generalne przedstawicielstwo na Polskę i Wolne Miasto Gdańsk.
A. J. Ostrowski, Łódź,
Piotrkowska 55, tel. 203-54,
1215-40 Oddział w Warszawie,
Bielarska 18 Cenniki na żądanie.

DOKTOR H. Wołkowyski

przeprowadził się na ul. CEGIELNIANA Nr. 36
telefon 216-90
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową. Przyjmuje od g. 8-2 przed p. i od 5-9 w niedziele i święta od godz. 9-1. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej D-ra med. MARJI LEWINSONOWEJ

Cegielniana 6, telef. 143-63.
Godziny przyjęć dla pań i panów: od 10-8 w.

Czynne są następujące działy:

1. chor. skóry i włosów
2. Beauté
3. Kuracyi odmładzających
4. Masażu ogólnego i częściowego
5. Epilacji (elektrocoagulacja, elektroliza)
6. Elektroterapii (diatermja, d'Arsonvalizacja galwanofaradyzacja).
7. Helioterapii (Roentgen, kwarc solux, kąpiele świetlne)
8. Chirurgii estetycznej (blizny, żyłaki, zniekształcenia, nowotwory i t. p.)

pod kierunkiem CHIRURGA
D-ra Z. LEWINSONA
ordynującego codz. od godz. 1-4

Fryzjer

damski zdolny, potrzebny od zaraz.

Zawadzka 8.

Ostrzeżenie.

W związku z wadliwym wykonaniem robót posadzkowych w Izbie Skarbowej, przy ul. Al. Kościuszki, oraz w gmachu przy pl. Dąbrowskiego, firmy konkurencyjne rozsiewają pogłoski, jakoby roboty te zostały wykonane przez nas.

Niniejszym oświadczamy, że użyty w powyższych budynkach materiał nie jest naszego wyrobu, ani też układanie nie zostało przez nas uskutecznione.

Przeciwko rozsiewającym powyższe pogłoski wystąpimy na drogę sądową.

PRZEMYSŁ DRZEWNY

„Maksymilian Jakubowicz”

Sp. Akc. w Łodzi, St. Żeromskiego 90-92.

Do akt Nr. 391 1931 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, KAZIMIERZ SUZIN, zamieszkały w Łodzi przy ul. Mielczarskiego Nr. 14, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 24 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Główniej Nr. 62, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Karola Szulca i składających się z mebli, 50 metrów muślinu i 50 metrów sztucznego jedwabiu, oszacowanych na sumę 21.453.—.

Łódź, dnia 17 marca 1931 r.

Komornik: K. SUZIN.

Do akt Nr. 1399 1930 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy Al. 1-go Maja 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 27 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 45, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Michała Ulricha i składających się z mebli, oszacowanych na sumę 21.925.—.

Łódź, dnia 10 marca 1931 r.

Komornik: S. DULKOWSKI.

Do akt Nr. 3678 1930 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy Al. 1-go Maja 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 27 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy N. Cegielnianej Nr. 38, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Moszka i Mołki Rawickiego i składających się z mebli i maszyny do szycia i Singer, oszacowanych na sumę 21.430.—.

Łódź, dnia 10 marca 1931 r.

Komornik: S. DULKOWSKI.

Do akt Nr. 3794 1930 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy Al. 1-go Maja 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 27 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Zielonej Nr. 11, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Samuela Berkowicza i składających się z 300 chustek wełnianych na głowę, oszacowanych na sumę 21.800.—.

Łódź, dnia 10 marca 1931 r.

Komornik: S. DULKOWSKI.

Do akt Nr. 647 1931 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Karłowicza Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 27 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Rzgowskiej 59, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Zygmunta Przewy i składających się z motocykla marki „The Sunbeam”, oszacowanego na sumę 21.450.—.

Łódź, dnia 3 marca 1931 r.

Komornik: R. SAKKILARI.

Do akt Nr. F. 957 1931 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, FELIKS HARASIMOWICZ, zamieszkały w Łodzi przy ul. Gdańskiej 38, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 27 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Nowo-Marysińskiej 9, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Jana Kaczmarskiego i składających się z mebli, narzędzi rolniczych, słoików z kiserem i in., oszacowanych na sumę 21.1310.—.

Łódź, dnia 7 marca 1931 r.

Komornik: F. HARASIMOWICZ.

Do akt Nr. E. 638 1931 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, FELIKS HARASIMOWICZ, zamieszkały w Łodzi przy ul. Gdańskiej 38, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 1 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Główniej 18/20, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Cegielnia Baluty” i składających się z 150 sztuk desek żelaznych 45 sztuk taczek drewnianych z kółkami, 300 sztuk łajerek żelaznych z pokrywami, oszacowanych na sumę 21.735.—.

Łódź, dnia 17 marca 1931 r.

Komornik: F. HARASIMOWICZ.

Zawładamy, że w najbliższych dniach WYDAJE SIĘ W ŁODZI

LEGITYMACJĘ ZNIŻKOWĄ

w nakładzie 50.000 egz. i znajdować się będzie w każdym domu, która na zachodzie zjednała sobie tak kolosalne zastosowanie, że tam żadna wytworna dama, żaden gentleman nie przestąpi progu tego przedsiębiorstwa, które w niej nie figuruje.

Wszelkich informacji udziela się UL. PREZ. NARUTOWICZA 35-13 front od 10-1 pp. i od 4-7-ej w.

Koły parowe

różnych wymiarów i systemów, natychmiastowa dostawa.
ŁÓDŹ, Gdańska 106, tel. 200-59
Inżynier RYDZEWSKI.

PRAKTYKANT BIUROWY

ze znajomością zasad buchalterii
POSZUKIWANY OD ZARAZ.
Oferty pod „E. P. 49”.

Dr. med.

Niewiażski

powrócił

specjalista chorób skórnych

wenerycznych

i moczołciowych

ul. Anzereja 5

Tel. 159-40

Przyjmuje od 8-11.

od 5-9, w niedzielę i święta od 9-1

Oddzielną poczekalnia dla pań.

Dr. med.

Lagunowski

specjalista chorób skórnych

wenerycznych

i moczołciowych

Piotrkowska 70

(róg Traugutta)

Tel. 181-83

Przyjmuje od 8.30

do 10.30 rano, od 1

do 2.30 pp., od 6

do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10-1-ej. Oddzielną poczekalnia dla pań

Lampa kwarcowa

Dr. med.

W. Balicka

specjalista chorób skórnych

wenerycznych

i moczołciowych.

Przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych

od 1 do 3 i 7-8

Sienkiewicza 95

Dr. med.
ST. BIERGAL

Moniuszki 11

telefon 63-22.

powrócił.

Choroby skórne

weneryczne elek-

troterapia.

Przyjmuje od 8-12

od 5-8 wiecz

w niedzielę i święta

od 10-12

Dr. med.

NEUMARK

Choroby skórne

weneryczne, leczenie

diatermą, diatermokoagulacją

ozone, lampą kwarc.

MONIUSZKI 5

tel. 170-50.

Przyjmuje od 11

do 1 pp. i od 5-8

w niedzielę od 11

do 1 po poł.

Dźwiękowe

Najpiękniejszy film dźwiękowy

Nowy triumf kinematografii

Księżniczka Tarakanowa

Dramat miłości, intrygi i zdrady.

Dzieje rywalstwa cesarowej Katarzyny, która sięgnęła po tron rosyjski

W rolach głównych:

Edyta Jehanne, Olof Fjord, Rudolf Klein-Rogge

Kupno i sprzedaż

Posady

SPRZEDAM DOM na dogodnych warunkach. Żorawia 7.

ZAKŁAD tapicersko - stolarski Stefan

Gabala. Nawrot 8. poleca na składzie

otomany, tapczany, krzesła, stoły, ko-

zetki, przyjmuje zamówienia, odświe-

żanie mebli i zakładanie firanek. 1-3

PLAC do sprzedania w okolicach Ziel-

onego Rynku. Dogodne warunki. Of-

erty do „Pierś”, Katowice pod „Plac”.

PIANINO firmy „Grand” oraz forte-

piano firmy „Schroeder” okazują do

sprzedania. Piotrkowska 154 w skła-

dzie pianin. 22

POSZUKIWANA prasa do bel z od-

padków włókienniczych. Oferty sub:

„Prasa”. 22

LEKARSKO - dentystryczny gabinet na

provincji sprzedam. Oferty sub: „Egzy-

stencja”. 22

PIANINO zagraniczne do sprzedania

tanio. Sienkiewicza 34, m. 34 parter. 19

ELEGANCKIE story i firanki ręczne

roboty do sprzedania. Gutmanowa, Ce-

gielniana 60, tel. 193-73. 19

UBIORY męskie, damskie, obuwy, swe-

try na wyplatę. Piotrkowska 37, III

wieście. I piętro. 19

Lokale

BALKONOWY, frontowy pokój ume-

blowany dla jednej osoby do wynaje-

cia. Gdańska 43/5. 30

DO Odstąpienia 2 pokoje, kuchnia

i przedpokój z wygodami. Słoneczne.

Wysoki parter. Nowo - Cegielniana

Nr. 66, m. 4. 19

POKOJ ładny, słoneczny, umeblowa-

ny z telefonem oddam, 11-go Listopa-

da 12, front II p. na prawo. 22

2 POKOJE razem lub pojedynczo ume-

blowane oddam. Kilińskiego 46 III m.

11, róg Narutowicza. 19

DUŻY pokój frontowy z niekrepują-

cem wejściem, telefon 110-84, Naruto-

wicza 31, m. 5. 19

LOKALE, mieszkania, sklepy, pokoje z

klatki schodowej, poleca biuro „Pol-

ruch”. Al. Kościuski 27, tel. 141-01. 20

1 LUB 2 pokoje z wszelkimi wygodami

przy rodzinie do wynajęcia. Wiado-

mość: Żeromskiego 85, m. 27. 19

SKLEP, pokój, kuchnia, przedpokój,

wygody oddam tanio, Abramowskiego

15, m. 6. 19

POSZUKIWANY lokal parterowy skle-

piony 200-300 mtr. kw. na fabrykę.

Oferty sub: „Sklepienie”. 22

POSZUKUJE pokoju bez odstępnego

za komorne z góry. Oferty do „Repu-

bliki” sub: „Urzednik”. 19

DUŻY pokój z kuchnią, woda, światło

do wynajęcia. Żeromskiego 49. Wiado-

mość u dozorcę. 19

MŁODA panna, wykształcona, zdolna,

pracowita, posiada pewną praktykę

biurową, szuka jakiegokolwiek zajęcia

Oferty do adm. sub „D. A.” 19

POSZUKUJE pracy biurowej za skrom-

nym wynagrodzeniem. Zgłoszenia „Ma-

szynistka” do adm. „Republiki”. 19

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz

ukończyć kursy fachowe koresponden-

cyjne im. profesora Sekulowicza. War-

szawa, Żurawia 42. Kursy wyuczają

listownie: buchalterji, rachunkowości

kupieckiej, korespondencji handlowej,

stenografji, nauki handlu, prawa, ka-

ligrafji, pisania na maszynach, towaro-

namstwa, angielskiego, francuskiego,

niemieckiego, pisowni, gramatyki, pol-

skiej oraz ekonomji. Po ukończeniu

egzamin. Żadajcie prospektów. 30

NAUCZYCIELKA Państwowej Szkoły

Publicznej w Warszawie zamieni po-

sadę na Łódź. Oferty sub „Zamiana

N. N.” do administracji 19

ZAROBĘK damy osobom intelligen-

tnym, mogącym poświęcić nieco wol-

nego czasu bez uszczerbku dla swoich

zajęć i bez narażenia godności stanu.

Fachowość zbędna. Zgłoszenia Go-

sposdarczy Złota Kredytowy, Lwów,

Wałowa 11-a. Dla pracujących już w

dziale obligacji specjalne warunki. 30

CHŁOPCY i dziewczynki są potrzebni

do nauki w fabryce. Nowo - Cegielnia-

na 22, na prawo w suterynie. 19

NA WYJAZD do zajęć przy imprezie

widowskiej potrzebna inteligentna

panna. Dowiedzieć się oświadczenie

w adm. „Republiki”. 19

NOWOŚĆ! Każdy z Panów może za-

robić 40 zł. dziennie przy sprzedaży

artykułu niezbędnego w każdym domu.

Oferty sub: „Nowość” kierować do

„Republiki”. 19

POMOCNIK majstra tkackiego z kilku-

letnią praktyką oraz z dobrą zna-

omością buchalterji poszukuje posady.

Referencje pierwszorzędne. Próbną

misjęc bezpłatnie. Łask, zgłoszenia

sub „A. Z.” do adm. pisma. 19

TECHNIK budowl. i kanaliz. poszukuje

posady, względnie przyjmuje prywat-

ne wszelkie plany. Łask, oferty: „Kana-

lizacja”. 19

POTRZEBNY kamasznik. Andrzej 28.

SAMODZIELNA korespondentka pol-

sko - niemiecka, poszukuje posady